

1. İstehsalatın texnoloji hazırlanmasının vahid sistemi hansı işlərin geniş tətbiqini nəzərdə tutur?

- boşaltmanın
- ✓ istehsalat proseslərinin mexanikləşdirilməsi vasitələrin
- yükləmənin
- daşınmanın
- çatdırılmanın

2. Hansı işlərin geniş tətbiqini İTHVS nəzərdə tutur?

- ✓ avadanlıqların
- yükləmənin
- çatdırılmanın
- boşaltmanın
- daşınmanın

3. Bu işlərin geniş tətbiqi İTHVS-də nəzərdə tutulur. Bu hansı işlərdir?

- ✓ standart texnoloji tərtibatların
- çatdırılmanın
- boşaltmanın
- daşınmanın
- yükləmənin

4. İstehsalatın texnoloji hazırlanmasının vahid sistemi hansı işlərin geniş tətbiqini nəzərdə tutur?

- boşaltmanın
- çatdırılmanın
- ✓ robotların
- yükləmənin
- daşınmanın

5. İTHVS hansı işlərin geniş tətbiqini nəzərdə tutur?

- ✓ proqressiv tipli texnoloji proseslərin
- çatdırılmanın
- boşaltmanın
- daşınmanın
- yükləmənin

6. Dövlət standartları ilə müəyyənləşdirilmiş istehsalatın texnoloji hazırlanmasının təşkilati və idarəetmə prosesi sistemi necə adlanır?

- ✓ İTHVS
- MMCS
- ETMİBS
- TSVS
- KSVS

7. Məhsulun adı, işarəsi, istehsalçı müəssisə, məhsulun göndərilməsinə tələblər qoyan və onun istehlak xarakteristikaları haqqında məlumatlar verən normativ sənəd necə adlanır?

- Lisenziya
- ✓ Məhsulun kataloq vərəqi
- Attestat
- Patent
- Sertifikat

8. Təchizat əşyasını digər eyni tipli əşyalardan birmənalı fərqləndirən və onun konfigurasiyasını, fiziki və istismar xassələrini xarakterizə edən fotoqrafik məlumatların köməyi ilə əşyanın şərh olunmasını təmin edən identifikatlaşdırma metodu necə adlanır?

- İstinad
- Təsviri və təsviri – istinad
- √ Təsviri
- Təsviri, istinad və təsviri – istinad
- Təsviri – istinad

9. Kataloqlaşdırmada identifikatlaşdırmanın hansı metodları tətbiq olunur?

- Təsviri
- İstinad və təsviri
- √ İstinad, təsviri və təsviri – istinad
- Təsviri – istinad
- İstinad

10. İdentifikatlaşdırmanın neçə metodundan kataloqlaşdırmada istifadə olunur?

- 1
- 5
- 4
- √ 3
- 2

11. İstinad metodu nəyi xarakterizə edir?

- İstehsalçı müəssisəyə istinad etməklə əşyanın tərənnüm edilməsini
- İstehsalçı müəssisəyə istinad etməklə əşyanın əks etdirilməsini
- √ İstehsalçı müəssisəyə istinad etməklə əşyanın təsvir edilməsini
- İstehsalçı müəssisəyə istinad etməklə əşyanın izah edilməsini
- İstehsalçı müəssisəyə istinad etməklə əşyanın şərh edilməsini

12. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki sənədlərə normonəzarət zamanı yoxlanılır?

- Qüvvədə olan sinifləşdirmə və kodlaşdırma sisteminə riayət olunması
- √ Standartlaşdırılmış məmulatların işləmə prinsipi, onların istehsalatda birbaşa istifadəsi və səmərəliliyi
- Standart və unifikasiya olunmuş konstruksiyalardan layihələndirmədə istifadə olunması
- Texniki sənədlərin tərtibatının, standartlarla müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğu
- İşlənib hazırlanan məmulatlarda dövlət, sahə, müəssisə standartlarında və digər normativ sənədlərdə verilmiş normalara, qaydalara və tələblərə

13. Texniki sənədlərə normonəzarət zamanı neçə məsələ yoxlanılır?

- 4
- 6
- 7
- √ 5
- 3

14. Texniki sənədlərə normalaşdırıcı nəzarət hansı standart üzrə həyata keçirilir?

- GOST 10.169 - 75
- GOST 14.201 - 83
- GOST 1.0 - 85
- AZS 1.0 - 96
- √ GOST 2.III - 83

15. Qeyd olunmuş cavablardan hansını texniki sənədlərə normonəzarət zamanı yoxlamaq lazımdır?
- √ İşlənib hazırlanan məmulatlarda dövlət, sahə, müəssisə standartlarında və digər normativ sənədlərdə verilmiş normalara, qaydalara və tələblərə
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda effektivliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda səmərəliliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda birbaşa istifadəsi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda işləmə prinsipi
16. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki sənədlərə normonəzarət zamanı yoxlanılır?
- √ Qüvvədə olan sinifləşdirmə və kodlaşdırma sisteminə riayət olunması
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda işləmə prinsipi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda birbaşa istifadəsi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda effektivliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda səmərəliliyi
17. Texniki sənədlərə normonəzarət zamanı hansı sənədlər yoxlanılır?
- Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda effektivliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda işləmə prinsipi
  - √ Texniki sənədlərin tərtibatının, standartlarla müəyyən edilmiş tələblərə uyğunluğu
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda birbaşa istifadəsi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda səmərəliliyi
18. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki sənədlərə normonəzarət zamanı yoxlanılır?
- Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda birbaşa istifadəsi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda effektivliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda səmərəliliyi
  - Standartlaşdırılmış məmulatların istehsalatda işləmə prinsipi
  - √ Standart və unifikasiya olunmuş konstruksiyalardan layihələndirmədə istifadə olunması
19. Normonəzarətinin vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?
- Məhsulun saxlanması təşkil etməli
  - Məhsulun daşınmasını təşkil etməli
  - Məhsulun istehsalını təşkil etməli
  - √ Standartların və digər NTS-lərin tətbiqi məsələləri üzrə məsləhətlər verməsi
  - Məhsulun keyfiyyət göstəricilərini qiymətləndirməli
20. Çertyojun keyfiyyətinin kəmiyyətcə qiymətləndirilməsi zamanı onun mürəkkəbliyi və buraxılmış səhvlərin miqdarı əsas götürülür. Mürəkkəbliyinə görə çertyojlar neçə qrupa bölünür?
- 2
  - 4
  - 7
  - √ 5
  - 3
21. Vəzifə bölgüsünə görə normonəzarətçi aşağıdakı cavablardan hansını etməlidir?
- Məhsulun daşınmasını təşkil etməli
  - √ Sistemik olaraq nəzarət edilən sənədlərin keyfiyyəti haqqında məlumatlar verməli
  - Məhsulun istehsalını təşkil etməli
  - Məhsulun saxlanması təşkil etməli
  - Məhsulun keyfiyyət göstəricilərini qiymətləndirməli
22. Aşağıdakılardan hansı normonəzarətinin vəzifələrinə aiddir?

- Məhsulun saxlanması təşkil etməli
- Məhsulun istehsalını təşkil etməli
- ✓ Normonəzarət sisteminin yaxşılaşdırılması üzrə iş aparmalı
- Məhsulun daşınmasını təşkil etməli
- Məhsulun keyfiyyət göstəricilərini qiymətləndirməli

23. Normalaşdırıcı nəzarətin şərti illik iqtisadi səmərəsi hansı düsturla təyin edilir?

- $E_{\text{ş.i}} = E_x - E_o$
- $E_{\text{ş.i}} = E_o - Q_s$
- $E_{\text{ş.i}} = E_o - E_x$
- ✓ $E_{\text{ş.i}} = E_x + E_o$
- $E_{\text{ş.i}} = E_o - Q_o$

24. Format A4-ə düşən səhvlərin miqdarı sifra bərabədirsə, çertyojun keyfiyyət əmsalının Kc qiyməti nəyə bərabərdir?

- 0,75
- 0,90
- 0,85
- 0,80
- ✓ 1,00

25. Bir vərəqdə əks olunmuş elementlərin sayı 11-15 arasındadırsa, çertyoj neçənci qrupa mənsubdur?

- 1-ci
- 2-ci
- 5-ci
- 4-cü
- ✓ 3-cü

26. Aşağıdakılardan hansı normonəzarətcinin vəzifələrinə aiddir?

- Məhsulun saxlanması təşkil etməli
- Məhsulun daşınmasını təşkil etməli
- Məhsulun istehsalını təşkil etməli
- ✓ Müəssisəyə daxil olan standartları və onların təsir müddətini bilməli
- Məhsulun keyfiyyət göstəricilərini qiymətləndirməli

27. Məcburi sertifikatlaşdırılmalı, lakin sertifikatlaşdırılmamış məhsulların satılmasına görə hansı sanksiya tətbiq edilir?

- Satılmış məhsulun 50%-i miqdarında cərimə
- ✓ Satılmış məhsulun 25%-i miqdarında cərimə
- Satılmış məhsulun 100%-i miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 10 misli miqdarında cərimə
- Satılmış məhsulun 75%-i miqdarında cərimə

28. Standartlara dövlət nəzarəti neçə növ müəssisə və təşkilatlarda aparılır?

- 4
- 8
- ✓ 7
- 6
- 5

29. Stanadartlara dövlət nəzarətinin neçə metodu vardır?

- 2
- 3

- 6
- 5
- √ 4

30. Respublikada dövlət standartlarına nəzarət və ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə Baş dövlət müfəttişi vəzifəsini kim icra edir?

- Nazirlər Kabinetinin müvafiq şöbə müdiri
- Azərdövlətstandartın müvafiq şöbə müdirləri
- √ Azərdövlətstandartın sədri
- Nazirliklərin müvafiq şöbə müdirləri
- Müvafiq nazirlər

31. Dövlət nəzarətinin inkişafı prinsiplərinə aid olanı göstərin

- Yoxlanılan subyektlərin kooperativ xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin fərdi xarakterli olması
- √ Öz səlahiyyətləri daxilində dövlət nəzarətini həyata keçirən digər dövlət orqanları ilə fəaliyyətin koordinasiyası
- Yoxlanılan subyektlərin dövlət xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin kommersion xarakterli olması

32. Hansı cavab dövlət nəzarətinin inkişafı prinsiplərinə aiddir?

- Yoxlanılan subyektlərin kooperativ xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin fərdi xarakterli olması
- √ Aşkar edilmiş pozuntulara görə lazımi cəza tədbirinin tətbiq edilməsi
- Yoxlanılan subyektlərin dövlət xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin kommersion xarakterli olması

33. Burada dövlət nəzarətinin inkişafı prinsiplərinə aid olan hansıdır?

- Yoxlanılan subyektlərin kooperativ xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin fərdi xarakterli olması
- √ Dövlət müfəttişlərinin ciddiliyi və qərəzsizliyi
- Yoxlanılan subyektlərin dövlət xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin kommersion xarakterli olması

34. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin inkişafı prinsiplərinə aiddir?

- √ Nəzarət olunan obyektlərdən inzibati və maliyyə cəhətdən qeyri-asılılıq
- Yoxlanılan subyektlərin fərdi xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin kooperativ xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin kommersion xarakterli olması
- Yoxlanılan subyektlərin dövlət xarakterli olması

35. Cavablardan hansı dövlət nəzarətinin inkişafı prinsiplərinə aid deyildir?

- Nəzarət olunan obyektlərdən inzibati və maliyyə cəhətdən qeyri-asılılıq
- √ Yoxlanılan subyektlərin dövlət və ya kommersion xarakterli olması
- Öz səlahiyyətləri daxilində dövlət nəzarətini həyata keçirən digər dövlət orqanları ilə fəaliyyətin koordinasiyası
- Aşkar edilmiş pozuntulara görə lazımi cəza tədbirinin tətbiq edilməsi
- Dövlət müfəttişlərinin ciddiliyi və qərəzsizliyi

36. Dövlət nəzarətinin inkişafı neçə əsasverici prinsiplərin məcmusuna əsaslanmalıdır?

- √ 6
- 7
- 3

- 4
- 5

37. Standartı yaratmaqda əsas məqsəd texniki tapşırıqın hansı bəndində göstərilir?

- 1-ci
- 5-ci
- 4-cü
- √ 3-cü
- 2-ci

38. Standartlaşdırma planına əsasən hazırlanmış texniki tapşırıqın hansı bəndində işin başlanğıcı və sonu göstərilir?

- 1-ci
- 5-ci
- 4-cü
- 3-cü
- √ 2-ci

39. Standartlaşdırma üzrə plan texniki tapşırıqın hansı bəndində göstərilir?

- 5-ci
- 7-ci
- √ 1-ci
- 2-ci
- 3-cü

40. Texniki tapşırıqın 1-ci bəndi hansıdır?

- Standartlaşdırma obyektinin xarakteristikası
- Digər standartlarla qarşılıqlı əlaqə
- Standartın işlənməsində əsas məqsəd
- İşin yerinə yetirilmə müddəti (başlanğıc, son)
- √ Standart nəyə əsasən işlənir

41. Texniki tapşırıqı kim hazırlayır?

- √ Standartı yaradan təşkilat
- İstehsalat və sınaq təşkilatları
- Nazirlər Kabinetinin müvafiq şöbələri
- İstehsalat idarələri
- Müvafiq nazirliklərin şöbələri

42. Texniki tapşırıqın layihəsində aşağıdakılardan hansı göstərilir?

- Standartın yayılması qaydaları
- Standarta yenidən baxılması qaydaları
- Standartın tətbiqi qaydaları
- √ Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması zamanı istifadə ediləcək əsas mənbələr
- Standartın nəşri qaydaları

43. Texniki tapşırıqın 5-ci bəndi hansıdır?

- √ Standartın bölmələri və onun qoyduğu əsas tələblərin siyahısı
- Standart nəyə əsasən işlənir
- Standartlaşdırma obyektinin xarakteristikası
- Standartın işlənməsində əsas məqsəd
- Müştərək icraçı – təşkilatlar tərəfindən yerinə yetirilən işlər

44. Texniki tapşırıqın 8-ci bəndi hansıdır?

- √ İşin mərhələləri və onların yerinə yetirilmə müddətləri
- Əsas mənbələr
- Standart nəyə əsasən işlənir
- Əlavə göstərişlər
- Standartın digər standartlarla qarşılıqlı əlaqəsi

45. Verilmiş qaydalardan hansı texniki tapşırığın layihəsində göstərilir?

- √ Standartın əsas bölmələri və əsas tələblərin siyahısı
- Standartın tətbiqi qaydaları
- Standartın yayılması qaydaları
- Standartın nəşri qaydaları
- Standarta yenidən baxılması qaydaları

46. Bu qaydalardan hansı Texniki tapşırığın layihəsində göstərilir?

- Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması zamanı istifadə ediləcək əsas mənbələr
- √ Standartın tətbiqi qaydaları
- Standartlaşdırılan obyektin qısa xarakteristikası
- Standartın əsas bölmələri və əsas tələblərin siyahısı
- Standartın İSO, BEK və digər beynəlxalq təşkilatların standartları ilə əlaqəsi

47. Qaydalardan hansı Texniki tapşırığın layihəsində göstərilir?

- √ Standartlaşdırılan obyektin qısa xarakteristikası
- Standartın tətbiqi qaydaları
- Standarta yenidən baxılması qaydaları
- Standartın nəşri qaydaları
- Standartın yayılması qaydaları

48. Texniki tapşırığın layihəsində aşağıdakılardan hansı göstərilir?

- √ Standartın İSO, BEK və digər beynəlxalq təşkilatların standartları ilə əlaqəsi
- Standartın yayılması qaydaları
- Standarta yenidən baxılması qaydaları
- Standartın tətbiqi qaydaları
- Standartın nəşri qaydaları

49. Texniki tapşırığın layihəsi standartın növündən və kateqoriyasından asılı olaraq ümumi halda hansı təşkilatlarla razılaşdırılır?

- √ Digər maraqlı təşkilatlarla (cavabların hamısı düzgündür)
- Müştərəkçi icraçılarla
- Sifarişçi təşkilatla
- Lazım gəldikdə müvafiq həmkarlar təşkilatı və dövlət nəzarəti orqanları ilə
- Standartı təsdiq edən orqanla

50. Standartın işlənməsi üçün vacib sənəd hesab edilən texniki tapşırıq neçə bənddən ibarət olur?

- 7
- √ 9
- 5
- 6
- 8

51. Texniki tapşırığın 4-cü bəndi hansıdır?

- Yerinə yetirilmə müddəti
- Əsas mənbələr

- ✓ Standartlaşdırma obyektinin xarakteristikası
- Standart nəyə əsasən işlənir
- Digər standartlarla qarşılıqlı əlaqəsi

52. Məhsulun daşınması və saxlanması zamanı onun zədələnməsinin təmin edilməsi üzrə tələblər ümumi texniki şərtlərin standartlarının hansı bölməsində müəyyənləşdirilir?

- Təhlükəsizlik tələbləri
- Ümumi texniki tələblər
- Qəbul qaydaları
- İstismar (təmir, utilləşdirmə) üzrə göstəricilər
- ✓ Daşınma və saxlanma

53. Ümumi texniki şərtlərin standartının hansı bölməsində məhsulun sınaqlarının proqramı, sınaqdan keçmiş məhsulun işlədilməsi və təkrar (əlavə) sınaqlar üçün nümunələrin seçilməsi qaydaları göstərilir?

- Ümumi texniki tələblər
- Təsnifləşdirmə, əsas parametrlər və ölçülər
- Təhlükəsizlik tələbləri
- ✓ Qəbul qaydaları
- Nəzarət metodları

54. Məhsulun xarakteristikaları (xüsusiyyətləri); xammala, materiallara, satın alınmış məmulatlara tələblər; dəstlilik (komplektlilik); markalanmaya, qablaşdırmaya tələblər ümumi texniki şərtlərin standartının hansı bölməsində şərh olunur?

- Əsas parametrlər və ölçülər
- ✓ Ümumi texniki tələblər
- İstismar (təmir, utilləşdirmə) üzrə göstəricilər
- Nəzarət metodları
- Təhlükəsizlik tələbləri

55. Ümumi texniki şərtlərin standartları ümumi halda neçə bölmədən ibarət olur?

- 5
- 9
- ✓ 8
- 7
- 6

56. Aşağıdakılardan hansını əsasverici ümumtexniki standartlar müəyyənləşdirir?

- Konkret məhsulun qəbulu qaydaları
- Konkret məhsulun saxlanma qaydaları
- ✓ Ümumtexniki kəmiyyətləri, istehsal proseslərinin texniki və texnoloji təminatı üçün lazım olan tələbləri və normaları
- Konkret məhsulun istehsal texnologiyası
- Konkret məhsulun sınağı qaydaları

57. Hansını əsasverici ümumtexniki standartlar müəyyənləşdirir?

- Konkret məhsulun qəbulu qaydaları
- Konkret məhsulun saxlanma qaydaları
- ✓ Müxtəlif növ sənədlərin (normativ, konstruktör, layihə, texnoloji və s.) tərtib edilməsinə, şərhinə, rəsmilədirilməsinə və məzmununa tələbləri
- Konkret məhsulun istehsal texnologiyası
- Konkret məhsulun sınağı qaydaları

58. əsasverici ümumtexniki standartlar aşağıdakılardan hansını müəyyənləşdirir?

- Konkret məhsulun qəbulu qaydaları
- Konkret məhsulun saxlanma qaydaları
- ✓ Standartlaşdırma obyektləri üçün şərti işarələri

- Konkret məhsulun istehsal texnologiyası
- Konkret məhsulun sınağı qaydaları

59. Ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölmələrinə hansı aid deyildir?

- √ Məhsulun layihələndirilməsi üzrə göstərişlər
- Nəzarət metodları
- Qəbul qaydaları
- Ətraf mühitin qorunması tələbləri
- Təhlükəsizlik tələbləri

60. Aşağıdakılardan hansı ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölməsinə aid deyildir?

- √ Məhsulun qəbul qaydaları
- Məhsulun istifadəsi qaydaları
- Məhsulun istehsalı qaydaları
- Məhsulun işlənməsi qaydaları
- Məhsulun layihələndirilməsi qaydaları

61. Ümumi texniki şərtlərin standartının hansı bölməsində məhsulun iş qabiliyyətini və təhlükəsizliyini təmin edən və onun istehlak xarakteristikalarına zəmanət verən tələblər müəyyənləşdirilir?

- İstehsalçının zəmanəti
- √ İstismar (təmir, utilləşdirmə) üzrə göstərişlər
- Ümumi texniki tələblər
- Təhlükəsizlik tələbləri
- Nəzarət metodları

62. əsasverici ümumtexniki standartlar aşağıdakılardan hansını müəyyənləşdirir?

- Konkret məhsulun sınağı qaydaları
- Konkret məhsulun istehsal texnologiyası
- √ Elmdə, texnikada, sənayedə, kənd təsərrüfatı istehsalatında, tikintidə, nəqliyyatda və digər sahələrdə çox işlənən elmi-texniki terminləri və onların təriflərini
- Konkret məhsulun saxlanma qaydaları
- Konkret məhsulun qəbulu qaydaları

63. Cavablardan biri ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölməsinə aid deyildir. Bu hansı cavabdır?

- √ Təhlükəsizlik tələbləri
- Məhsulun istifadəsi qaydaları
- Məhsulun istehsalı qaydaları
- Məhsulun işlənməsi qaydaları
- Məhsulun layihələndirilməsi qaydaları

64. Aşağıdakılardan hansı ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölməsinə aid deyildir?

- √ Keyfiyyət parametrlərinə, qablaşdırmaya, nişanlamaya ümumi tələblər
- Məhsulun istifadəsi qaydaları
- Məhsulun istehsalı qaydaları
- Məhsulun işlənməsi qaydaları
- Məhsulun layihələndirilməsi qaydaları

65. Ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölməsinə aid olmayan hansı cavabdır?

- Məhsulun istehsalı qaydaları
- Məhsulun istifadəsi qaydaları
- √ Əsas parametrlər (ölçülər)
- Məhsulun layihələndirilməsi qaydaları
- Məhsulun işlənməsi qaydaları

66. əgər cədvəlin bir hissəsi başqa səhifəyə keçirsə, onda bu səhifədəki hissənin üstündə hansı sözlər yazılır və cədvəlin nömrəsi göstərilir?

- Cədvəlin adı
- Cədvəlin forması
- Cədvəlin arxası
- ✓ Cədvəlin davamı
- Cədvəlin sonu

67. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin səmərəliliyinin təmin olunmasına aid deyildir?

- Yoxlamaların bilavasitə asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
- Yoxlamaların birbaşa asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
- ✓ Təmir müəssisələrinin nəzarət və ölçmə vasitələri ilə təminatı
- Yoxlamaların qeyri-asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
- Yoxlamaların asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)

68. Dövlət standartlarının tələblərinə riayət edilməsinə dövlət nəzarətini həyata keçirən orqanların vəzifəsi şəxsləri müvafiq qaydada onlara həvalə edilmiş vəzifələri yerinə yetirməməyə, səlahiyyətlərini aşmağa, dövlət və ya kommersiya sirlərini açmağa, əsassız yoxlama və müdaxilələrə yol verməyə, habelə standartlaşdırma haqqında qanunvericiliyi pozmağa görə hansı miqdarda cərimə olunurlar?

- Minimum əmək haqqı məbləğinin 25 misli miqdarında
- ✓ Minimum əmək haqqı məbləğinin 30 misli miqdarında
- Minimum əmək haqqı məbləğinin 10 misli miqdarında
- Minimum əmək haqqı məbləğinin 15 misli miqdarında
- Minimum əmək haqqı məbləğinin 20 misli miqdarında

69. Sanksiya barədə sərəncama əsasən təsərrüfat subyekti məbləğin neçə %-ni dövlət büdcəsinə ödəyir?

- 100% - ni
- ✓ 50% - ni
- 35% - ni
- 30% - ni
- 15% - ni

70. Buraxılması və satılması qadağan olunmuş malların satılmasına görə hansı sanksiya tətbiq edilir?

- ✓ Satılmış malların 100%-i miqdarında cərimə
- Satılmış malların 50%-i miqdarında cərimə
- Satılmış malların 25%-i miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 3 misli miqdarında cərimə
- Xəbərdarlıq

71. Standartların tələblərinin pozulması nəticəsində insanların həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün təhlükəli məhsulun satılmasına görə hansı sanksiya tətbiq edilir?

- Minimum əmək haqqının 20 misli miqdarında cərimə
- Satılmış malların 25%-i miqdarında cərimə
- Satılmış malların 50%-i miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 10 misli miqdarında cərimə
- ✓ Satılmış malların 100%-i miqdarında cərimə

72. İnsanların həyatının, sağlamlığının, əmlakının və ətraf mühitin təhlükəsizliyinə dair qüvvədə olan standartların tələblərinə uyğun olmayan xaricdən gətirilmiş malların respublikamız ərazisində satılmasına görə hansı sanksiya tətbiq olunur?

- Minimum əmək haqqının 10 misli miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 30 misli miqdarında cərimə
- Satılmış malların 100%-i miqdarında cərimə
- Satılmış malların 25%-i miqdarında cərimə
- ✓ Satılmış malların 50%-i miqdarında cərimə

73. Standartların və digər normativ sənədlərin tələblərinin pozulmasına görə təsərrüfat subyektlərinin rəhbərləri üçün hansı sanksiya tətbiq edilir?
- Xəbərdarlıq və ya vəzifə maaşının 4 misli miqdarında cərimə
  - Xəbərdarlıq və ya vəzifə maaşı miqdarında cərimə
  - Xəbərdarlıq və ya vəzifə maaşının 2 misli miqdarında cərimə
  - Xəbərdarlıq və ya vəzifə maaşının 4 misli miqdarında cərimə
  - ✓ Xəbərdarlıq və ya vəzifə maaşının 3 misli miqdarında cərimə
74. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin səmərəliliyinin təmin olunmasına aid deyildir?
- Yoxlamaların bilavasitə asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların birbaşa asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - ✓ Yoxlamaların qeyri-müntəzəm aparılması
  - Yoxlamaların qeyri-asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
75. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin metodlarına aid deyildir?
- ✓ Məhsulun istehsalının təşkili və onun təkmilləşdirilməsi
  - Məhsulun sənədlərinin yoxlanması və onlara texniki baxış
  - Azərdövlətstandartın sınaq laboratoriyalarında və ya digər sərəştəli sınaq laboratoriyalarında nümunələrin sınağı
  - Məhsulun qəbulunun xüsusi rejimi
  - Təsərrüfat subyektlərinin sınaq bazasından və ölçmə vasitələrindən, həmçinin zəruri hallarda dövlət metroloji xidmətinin bazasından istifadə etməklə aləti nəzarət
76. Dövlət nəzarətinin inkişafı neçə istiqamətdə gedə bilər?
- 5
  - 2
  - ✓ 3
  - 4
  - 6
77. Dövlət nəzarətinin səmərəliliyinin təmin olunmasına aşağıdakılardan hansı aid deyildir?
- ✓ Elmi-texniki və layihə-konstruktor təşkilatlarının kadr potensialı
  - Yoxlamaların birbaşa asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların qeyri-asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların bilavasitə asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
78. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin səmərəliliyinin təmin olunmasına aid deyildir?
- Yoxlamaların birbaşa asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - ✓ İstehsal müəssisəsinin lazımi avadanlıqlarla və ölçmə vasitələri ilə təminatı
  - Yoxlamaların qeyri-asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
  - Yoxlamaların bilavasitə asılılığı (inzibati və bir sıra hallarda texniki)
79. Sanksiya barədə sərəncam almış təsərrüfat subyekti hansı müddətdə sərəncama əməl etməlidir?
- 1 il müddətində
  - 10 gün müddətində
  - 15 gün müddətində
  - ✓ 30 gün müddətində
  - 6 ay müddətində
80. Lazımi xəbərdarlıq nişanı olmayan, həmçinin təhlükəsiz istifadə qaydaları və şəraiti barədə məlumat vərəqəsi olmadan satılan təhlükəli malların satılmasına görə hansı sanksiya tətbiq olunur?

- Satılmış malların 100%-i miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 20 misli miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 10 misli miqdarında cərimə
- Satılmış malların 25%-i miqdarında cərimə
- ✓ Satılmış malların 50%-i miqdarında cərimə

81. Normativ sənədlərin tələblərinə cavab verməyən malların istehsalına, saxlanmasına, xidmətlərin göstərilməsinə görə hansı sanksiya tətbiq edilir?

- Minimum əmək haqqının 3 misli miqdarında cərimə
- ✓ Satılmış malların 25%-i qədər cərimə
- Satılmış malların 50%-i miqdarında cərimə
- Satılmış malların 100%-i miqdarında cərimə
- Minimum əmək haqqının 2 misli miqdarında cərimə

82. Standartın tələblərinin pozulmasının xarakterindən asılı olaraq yoxlama iştirakçıları Yoxlamanın nəticələrinə görə göstərişlər işləyib hazırlayırlar. Bu sənəd standartlaşdırma və metrologiya üzrə ərazi orqanının rəhbəri tərəfindən təsdiq olunduqdan sonra hansı təşkilata göndərilir?

- Ancaq yoxlanılan müəssisəyə
- Hüquq-mühafizə orqanlarına
- ✓ Yoxlanılan müəssisəyə, onun tabe olduğu nazirliyə, şirkətə
- Bütün nazirliklərə
- Bütün analogi müəssisələrə

83. Sanksiya barədə sərəncama əsasən təsərrüfat subyekti sanksiya məbləğini neçə %-ni Azərbaycan standartına ödəməlidir?

- 100%-ni
- 50 %-ni
- ✓ 15 %-ni
- 30 %-ni
- 35 %-ni

84. İstehsal müəssisələrində məqsədli yoxlamalar nə üçün aparılır?

- İstehsal müəssisələrində işi təşkil etmək və lazımi məhsulu istehsal etmək mümkün olduğu üçün
- Yoxlamaların həcmi minimuma edirmək və istehsal olunan məhsulun sınağını keçirmək
- İstehsalatda baş vermiş pozuntuları aşkar etmək və onları aradan qaldırmaq üçün
- Bütün istehsal müəssisələrində istifadə edilən texniki sənədlərin müxtəlif olduğu üçün
- ✓ Bütün istehsal müəssisələrini və onlarda istifadə edilən normativ-texniki sənədlər massivini kompleks yoxlamalarla əhatə etmək mümkün olmadığı üçün

85. Sanksiya barədə sərəncama əsasən təsərrüfat subyekti sanksiya məbləğini neçə %-ni yerli büdcəyə ödəməlidir?

- 30 %-ni
- 15 %-ni
- 50 %-ni
- 100%-ni
- ✓ 35 %-ni

86. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin metodlarına aiddir?

- ✓ Azərbaycan standartının sınaq laboratoriyalarında və ya digər sərəştəli sınaq laboratoriyalarında nümunələrin sınağı
- Məhsulun istehsalının prioritetləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının modernləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının təkmilləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının təşkili

87. Dövlət standartlarının məcburi tələblərinə riayət olunmasına dövlət nəzarətini düzgün həyata keçirmək üçün 7 qrup məsələləri həll etmək lazımdır. Aşağıdakılardan hansı bu qruplara aid deyildir?

- Əgər təsərrüfat subyektiv məhsulunu uyğunluq nişanı ilə nişanlamaq hüquqi almaq üçün məhsulun konkret standartın tələblərinə cavab verdiyini bəyan etmişdirsə, onda həmin məhsul konkret standartın bütün tələbləri üzrə yoxlanılmalıdır
- İxrac olunan malların ekspertizasını dövlət nəzarəti orqanlarına tapşırmaq
- ✓ İxrac olunan məhsulların istehsalını təşkil etmək
- Dövlət müfəttişlərini sertifikatlaşdırma üzrə orqanların və sınaq laboratoriyalarının akkreditləşdirilməsi işinə cəlb etmək
- Dövlət nəzarəti orqanları tərəfindən aşkar edilmiş keyfiyyətsiz və təhlükəli ərzaq xammalının və yenyinti məhsullarının ekspertizasını aparılmasını təmin etmək

88. Hazırkı iqtisadi situasiyanı nəzərə alaraq Dövlət standartlarının məcburi tələblərinə riayət olunmasına dövlət nəzarətini düzgün həyata keçirmək üçün neçə qrup məsələləri həll etmək lazımdır?

- 3
- ✓ 7
- 6
- 5
- 4

89. Dövlət standartlarının məcburi tələblərinə riayət edilməsinə nəzarət kim tərəfindən aparılmalıdır?

- Sertifikatlaşdırma üzrə orqanların mütəxəssisləri
- Sınaq laboratoriyaları
- Müvafiq nazirliklərin şöbələri
- Standartı işləyib hazırlayan təşkilatın mütəxəssisləri
- ✓ Dövlət müfəttişləri

90. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin metodlarına aiddir?

- Məhsulun istehsalının modernləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının prioritetləşdirilməsi
- ✓ Məhsulun qəbulunun xüsusi rejimi
- Məhsulun istehsalının təşkili
- Məhsulun istehsalının təkmilləşdirilməsi

91. Təsərrüfat subyektinin cərimə ilə əlaqədar şikayəti daxil olduqdan sonra neçə gün müddətinə baxılmalıdır?

- 30 gün
- 45 gün
- ✓ 15 gün
- 20 gün
- 25 gün

92. Azərdövlətstandartın yüksək vəzifəli şəxsinə və ya rayon (şəhər) prokuroruna cərimə barədə sərəncam daxil olduqdan sonra hansı müddət ərzində şikayət etmək olar?

- 15 gün
- 60 gün
- 50 gün
- 45 gün
- ✓ 30 gün

93. Aşağıdakılardan hansı dövlət nəzarətinin metodlarına aiddir?

- ✓ Məhsulun sənədlərinin yoxlanması və onlara texniki baxış
- Məhsulun istehsalının prioritetləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının modernləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının təkmilləşdirilməsi
- Məhsulun istehsalının təşkili

94. Azərdövlətstandartın ərazi orqanı müəssisədə nə məqsəd üçün təkrar yoxlama aparır?

- Aşkar edilmiş pozuntuların vacibliyini təyin etmək üçün
- Aşkar edilmiş pozuntuların səviyyəsini müəyyənləşdirmək üçün
- ✓ Aşkar edilmiş pozuntuların qoyulmuş müddətdə müəssisə tərəfindən aradan qaldırılmasını müəyyənləşdirmək üçün
- Aşkar edilmiş pozuntuların davam etməsini dəqiqləşdirmək üçün
- Aşkar edilmiş pozuntuların həcmi təyin etmək üçün

95. Qoyulmuş qaydada normativ-texniki sənədlərin uçotunu və dövlət qeydiyyatını kim aparır?

- Konstruktor büroları
- Müvafiq nazirliklər
- ✓ Azərdövlətstandart
- Konstruktor – texnoloji təşkilatlar
- Müvafiq nazirliklər

96. Respublikada standartlaşdırma, metrologiya və sertifikatlaşdırma sahəsində aparılan işlərə kim rəhbərlik edir?

- Nazirlər Kabineti
- Şirkətlər
- Səhiyyə nazirliyi
- ✓ Azərdövlətstandart
- Müvafiq nazirliklər

97. Hansı standartda əsasən xalq təsərrüfatı sahələrində və digər fəaliyyət dairələrində standartlaşdırma üzrə işləri təşkil etmək və istiqamətləndirmək üçün nazirliklərdə (idarələrdə) zəruri hallarda standartlaşdırma bölmələri və standartlaşdırma üzrə baş təşkilat yaradılır?

- ✓ AZS 1.0 - 96
- AZS 1.2 - 96
- AZS 1.5 - 96
- AZS 1.4 - 96
- AZS 1.3 - 96

98. AZS 1.0 – 96 standartına əsasən zəruri hallarda nazirliklərdə və idarələrdə standartlaşdırma bölmələri yaradılır. Bu bölmələrin əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- Standartlaşdırma və unifikasiya üzrə işlərin səmərəliliyinin yüksəldil-məsini təmin etmək
- Standartların tətbiqinin təşkili və onlara riayət edilməsinə nəzarət
- Sənaye məhsullarının kompleks standartlaşdırılması üzrə aparılan işlə-rin təşkili
- ✓ Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının əsas istiqamətlərini təyin etmək
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının əsas istiqamətlərini təyin etmək

99. Dövlət standartlaşdırma sistemi standartlaşdırmanın neçə texniki-iqtisadi prinsiplərinə əsaslanır?

- 3
- 7
- ✓ 6
- 5
- 4

100. Standartlaşdırma üzrə orqan dedikdə nə başa düşülür?

- Sənaye istehsal müəssisələri
- Ticarət və teniki qulluq müəssisələri
- Elmi-tədqiqat və konstruktor-texnoloji müəssisələr
- İstehsalat birlikləri
- ✓ Konkret vəzifələrə və struktura malik olan hüquqi və ya inzibati orqan

101. Aşağıdakılardan hansı Azərdövlətstandartın vəzifələrinə aiddir?

- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə istehsal proseslərini təşkil

- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə keyfiyyətə nəzarəti təşkil
- √ Sertifikatlaşdırma və akkreditləşdirmənin nəticələri üzrə apelyasiyalara
- Məhsulların təyinatı üzrə qablaşdırılmasını və daşınmasını təşkil
- Respublikada istehsal olunan məhsulların hazırlanma texnologiyasını yaratmaq

102. Standartlaşdırma üzrə milli orqanı tapın

- Nazirliklərin standartlaşdırma, metrologiya və sertifikatlaşdırma üzrə şöbələri
- Nazirliklərin standartlaşdırma üzrə baş təşkilatı
- √ Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi
- Azərbaycan Standartlar İnstitutu
- Nazirlər Kabinetinin standartlaşdırma və metrologiya şöbəsi

103. Dövlət standartlaşdırma sistemi standartları kompleksində standartlaşdırma üzrə əsas müddəalar hansı standartla müəyyənləşdirilir?

- √ AZS 1.0 - 96
- AZS 1.2 - 96
- AZS 1.5 - 96
- AZS 1.4 - 96
- AZS 1.3 - 96

104. Standartlaşdırma üzrə işlər görülərkən istehlakçıların marağının mümkün qədər tam nəzərə alınması üçün TK (standartları hazırlayan) istehlakçıların ictimai təşkilatları ilə əlbir işləyir. Bu zaman istehlakçılar hansı məsələnin həllinə cəlb olunurlar?

- Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilatların texniki orqanlarının işində iştirak etmək
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının əsas istiqamətlərini təyin etmək.
- Qarışıq fəaliyyət sahəsindəki texniki komitələrlə əməkdaşlıq etmək
- Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq və regional təşkilatların texniki ko-mitələrinin işində iştirak etmək
- √ Standartların işlənilib hazırlanması və yeniləşdirilməsi üzrə təkliflərin hazırlanması və standartların layihələrinin işlənməsində iştirak etmək

105. Azərdövlətstandartın vəzifələrinə aid olanı tapın

- Respublikada istehsal olunan məhsulların hazırlanma texnologiyasını yaratmaq
- Məhsulların təyinatı üzrə qablaşdırılmasını və daşınmasını təşkil
- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə keyfiyyətə nəzarəti təşkil
- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə istehsal proseslərini təşkil
- √ Standartlaşdırma üzrə texniki komitələr təşkil etmək və onların

106. Cavablardan hansı Azərdövlətstandartın vəzifələrinə aiddir?

- √ Ölkədə ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə fəaliyyətin təşkili və idarə edilməsi
- Məhsulların təyinatı üzrə qablaşdırılmasını və daşınmasını təşkil
- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə keyfiyyətə nəzarəti təşkil
- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə istehsal proseslərini təşkil
- Respublikada istehsal olunan məhsulların hazırlanma texnologiyasını yaratmaq

107. Ölkədə Azərdövlətstandartın vəzifələrinə aşağıdakı cavablardan hansını aid etmək olar?

- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə keyfiyyətə nəzarəti təşkil
- Məhsulların hazırlanma texnologiyası üzrə istehsal proseslərini təşkil
- √ Ölkədə standartlaşdırmanın təşkili və idarə edilməsi
- Məhsulların təyinatı üzrə qablaşdırılmasını və daşınmasını təşkil
- Respublikada istehsal olunan məhsulların hazırlanma texnologiyasını yaratmaq

108. Aşağıdakılardan hansı Azərdövlətstandartın vəzifələrinə aid deyildir?

- Ölkədə standartlaşdırmanın təşkili və idarə edilməsi
- √ Respublikada istehsal olunan məhsulların hazırlanma texnologiyasını yaratmaq və bu texnologiya üzrə istehsal proseslərini təşkil etmək

- Standartlaşdırma üzrə texniki komitələr təşkil etmək və onların fəaliyyətini əlaqələndirmək
- Sertifikatlaşdırma və akkreditləşdirmənin nəticələri üzrə apelyasiyalara baxmaq
- Ölkədə ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi üzrə fəaliyyətin təşkili və idarə edilməsi

109. Hansı səviyyələrdə Standartlaşdırma üzrə orqanın fəaliyyəti tanınmır?

- ✓ Konstruktor-texnoloji təşkilatlar və istehsal müəssisələri səviyyəsində
- Milli
- Milli, regional və ya beynəlxalq səviyyələrdə
- Beynəlxalq
- Regional

110. Sizcə Standartlaşdırma üzrə orqanın fəaliyyəti hansı səviyyələrdə tanınmır?

- ✓ Elmi-tədqiqat və konstruktor təşkilatları səviyyəsində
- Milli, regional və ya beynəlxalq səviyyələrdə
- Beynəlxalq
- Regional
- Milli

111. Fəaliyyətinə görə standartlaşdırma üzrə orqan hansı səviyyələrdə tanınmır?

- ✓ Şirkətlər və idarələr səviyyəsində
- Milli, regional və ya beynəlxalq səviyyələrdə
- Beynəlxalq
- Regional
- Milli

112. Fikrinizcə standartlaşdırma üzrə orqanın fəaliyyəti hansı səviyyələrdə tanınmır?

- Milli
- Beynəlxalq
- Milli, regional və ya beynəlxalq səviyyələrdə
- Regional
- ✓ Nazirliklər səviyyəsində

113. Standartlaşdırma üzrə orqanın fəaliyyəti hansı səviyyələrdə tanınır?

- Elmi-tədqiqat və konstruktor təşkilatları səviyyəsində
- ✓ Milli, regional və ya beynəlxalq səviyyələrdə
- Nazirliklər səviyyəsində
- Konstruktor-texnoloji təşkilatlar və istehsal müəssisələri səviyyəsində
- Şirkətlər və idarələr səviyyəsində

114. Standartlaşdırma üzrə texniki komitələr öz statusuna görə necə təşkilatdır?

- İqtisadi təşkilatdır
- Mühəndislər cəmiyyətidir
- Elmi-texniki təşkilatdır
- ✓ İctimai təşkilatdır
- İnzibati təşkilatdır

115. Aşağıda göstərilənlərdən hansı standartlaşdırma üzrə Texniki Komitənin funksiyasına aid deyildir?

- Standartlaşdırma üzrə işlərin aparılması proqramlarının (planlarının) işlənilib hazırlanması
- Dövlət standartlarının layihələrinin işlənilib hazırlanması, baxılması, razılaşdırılması və təsdiqlənməyə hazırlanması

- Qarışıq fəaliyyət sahələrindəki TK-lərlə, o cümlədən standartlaşdırma, metrologiya və sertifikatlaşdırma sahəsində razılaşdırılmış siyasətin aparılması haqqında 13 mart 1992-ci ildə imzalanmış Sazişin iştirakçısı olan ölkələrin ərazilərində yerləşən texniki komitələrlə əməkdaşlıq etmək
- ✓ Standartların tətbiqinin təşkili və onlara riayət edilməsinə nəzarət
- Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq və regional təşkilatların texniki komitələrinin işində iştirak etmək
- 116.** Müəyyən məhsul növlərinin standartlaşdırılması üzrə texniki komitələr yaradılır. Bu texniki komitələrin strukturuna aşağıdakılardan hansı aid deyildir?
- Standartlaşdırma üzrə texniki komitənin sədri, sədrin müavini
- ✓ Sənaye məhsullarının kompleks standartlaşdırılması üzrə işlərin təşkili
- Ayrı-ayrı yarımkomitələrin tərkibində yaradılan müvəqqəti və daimi işçi qrupları
- Standartlaşdırma obyektləri üzrə yarımkomitələr
- Məsul katib, katiblik
- 117.** AZS 1.0 – 96 standartına əsasən zəruri hallarda nazirliklərdə və idarələrdə standartlaşdırma bölmələri yaradılır. Aşağıdakılardan hansı bu bölmələrin əsas vəzifələrinə aiddir?
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının əsas istiqamətlərini təyin etmək
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının perspektiv istiqamətlərini təyin etmək
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının mühüm istiqamətlərini təyin etmək
- Sahə standartlaşdırılmasının inkişafının əlavə istiqamətlərini təyin etmək
- ✓ Standartlaşdırma və unifikasiya üzrə işlərin səmərəliliyinin yüksəldil-məsini təmin etmək
- 118.** Təyinatına görə üstün tutulan ədədlər sırası neçə tələbə cavab verməlidir?
- 2
- 6
- 5
- ✓ 4
- 3
- 119.** Məmulatların nomenklaturasını, tərtibatların, alətlərin, kalibrlərin və s. tip ölçülərini azaltmaq və onların qarşılıqlı əvəzolunma səviyyəsini yüksəltmək məqsədilə standartlaşdırmanın hansı prinsipindən geniş istifadə olunur?
- Materialların minimal xüsusi sərfi
- Qarşılıqlı uzlaşma
- Elmi-tədqiqat
- ✓ Üstünlük
- Komplekslik
- 120.** Standartlarla müəyyən olunmuş göstəricilər, normalar və xarakteristikalar standartlaşdırılan obyektlərin inkişaf tendensiyasını nəzərə almalıdırlar. Bu, standartlaşdırmanın hansı prinsipinə aiddir?
- Standartlaşdırılan məmulatların funksional qarşılıqlı əvəzolunmasını
- Standartların qarşılıqlı uzlaşması
- Sistemlilik
- Komplekslik
- ✓ Standartların progressivliyi və optimallaşdırılması
- 121.** Üstünlük Renar sırasında neçə ədəd əlavə sıra mövcuddur?
- 4
- 1
- ✓ 2
- 3
- 5
- 122.** Silsilənin vuruğu 1,25 olan sıra hansı sıradır?
- R 40

- R 80
- R 5
- ✓ R 10
- R 20

123. Məmulatların parametrlərini, ölçülərini və digər xarakteristikalarını müəyyən edən zaman hansı sıra hansından üstün tutulmalıdır?

- R 10 sırası R 5-dən
- R 40 sırası R 20-dən
- R 20 sırası R 10-dan
- R 80 sırası R 40-dan
- ✓ R 80 sırası R 160-dan

124. Silsilənin vuruğu 1,015 olan sıra hansı sıradır?

- ✓ R 160
- R 10
- R 20
- R 40
- R 80

125. Silsilənin vuruğu 1,03 olan sıra hansı sıradır?

- R 160
- R 20
- R 10
- R 40
- ✓ R 80

126. Standartların yaradılması və tətbiqi üçün praktiki təcrübənin öyrənilməsi ilə yanaşı, nəzəri, eksperimental və təcrübi konstruktor işlərin aparılması zəruridir. Bu, standartlaşdırmanın hansı prinsipinə aiddir?

- ✓ Elmi-tədqiqat
- Qarşılıqlı uzlaşma
- Dinamiklik
- Sistemlilik
- Üstünlük

127. Silsilənin vuruğu 1,12 olan sıra hansı sıradır?

- R 5
- R 160
- R 40
- ✓ R 20
- R 10

128. Silsilənin vuruğu 1,6 olan sıra hansı sıradır?

- R 20
- R 80
- ✓ R 5
- R 10
- R 40

129. Həndəsi silsilələr böyük praktiki əhəmiyyəti olan neçə mühüm xassələrə malikdir?

- ✓ 3
- 6
- 7
- 5

- 2

130. Həndəsi silsilənin vuruğu hansı düsturla təyin edilir?

√

$$\varphi = \sqrt[n]{10}$$

•

$$\varphi = \frac{1}{2\pi} \sqrt[n]{10}$$

•

$$\varphi = \pi \sqrt[n]{10 - a}$$

•

$$\varphi = a \sqrt[n]{10}$$

•

$$\varphi = 2\pi \sqrt[n]{10}$$

131. Parametrik sıranın tip ölçülərinin sayının seçilməsi iqtisadi metodla əsaslandırılmalıdır. Bu sıra üçün gətirilmiş xərclər hansı düsturla təyin edilir?

•

$$P_i = AC_i + E_n K_{i-1}$$

√

$$P_i = C_i + E_n K_i$$

•

$$P_i = C_i K - K_i (E_n - D)$$

•

$$P_i = BC_i - E_{n-1} K_{n-1}$$

•

$$P_i = C_i - E_{n-1} K_i$$

132. Vuruğu $\varphi=1,2$ olan E sırası hansıdır?

- E 3
- E 36
- E 24
- √ E 12
- E 6

133. Radiotexnikada Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya tərəfindən qəbul olunmuş E sıraları üzrə qurulmuş üstünlüklən ədədlər tətbiq olunur. Vuruğu $\varphi=2,2$ olan sıra hansı sıradır?

- √ E 3
- E 6
- E 36
- E 24

- E 12
134. Vuruğu $\varphi=1,5$ olan E sırası hansıdır?
- E 3
  - E 36
  - E 24
  - E 12
  - √ E 6
135. Vuruğu $\varphi=1,1$ olan E sırası hansıdır?
- E 3
  - E 36
  - √ E 24
  - E 12
  - E 6
136. Məmulatların keyfiyyətini təyin edən parametrlər hansılardır?
- √ Əsas parametrlər
  - Texnoloji parametrlər
  - Texniki-iqtisadi parametrlər
  - Texniki parametrlər
  - Baş parametrlər
137. Maşının ən vacib istismar göstəricisini xarakterizə edən, onun texniki təkmilləşdirilməsindən və hazırlanma texnologiyasından asılı olmayan parametri hansıdır?
- Keyfiyyət parametri
  - √ Baş parametri
  - Qabarit ölçüləri
  - Köməkçi parametri
  - Baza parametri
138. Eyni funksional təyinatlı maşınların parametrik sırası onların hansı parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən diapazonunda qanunauyğunluqla düzülməsinə deyilir?
- √ Baş parametrlərin
  - Köməkçi parametrlərin
  - Əsas parametrlərin
  - Keyfiyyət parametrlərinin
  - Baza parametrlərin
139. Üstün tutulan Renar sıralarında neçə ədəd əsas sıra mövcuddur?
- 2
  - 3
  - 10
  - 6
  - √ 4
140. Silsilənin vuruğu 1,06 olan sıra hansı sıradır?
- R 10
  - R 160
  - R 80
  - √ R 40
  - R 20

141. Üstüntutulan Renar sıralarından hansı əlavə sıradır?

- R 10
- ✓ R 80
- R 40
- R 20
- R 5

142. Hər hansı üstüntutulan ədədlər sırasının hər onluq ədəd intervalında hədlərinin sayı bütün sıra boyunca necə dəyişir?

- Azalmaqla
- Artmaqla
- ✓ Bütün sıra boyu sabit qalır
- Eksponensial paylanma qanunu üzrə
- Normal paylanma qanunu üzrə

143. Sıranın tip ölçülərinin sayının seçilməsi iqtisadi metodla əsaslandırılmalıdır. Bunun üçün empirik yolla başlanğıc parametrik sıranı seçirlər, məsələn, R 10. Bu sıra üçün gətirilmiş xərcləri hansı düsturla təyin edirlər?

-
- $P_i = C_i - K_i$
-
- $P_i = K_i + \Delta C_i$
-
- $P_i = \Delta K_i - \Delta C_i$
-
- $P_i = E_n C_i - K_i$
- ✓
- $P_i = C_i + E_n K_i$

144. Maşınqayırmada ən çox hansı Renar sırasından istifadə olunur?

- R 20
- R 40
- R 80
- R 5
- ✓ R 10

145. Parametrik sıra nəyə deyilir?

- Eyni funksional təyinatlı maşın və avadanlıqların texnoloji parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən ardıcılıqla q düzülməsinə parametrik sıra deyilir
Eyni funksional təyinatlı və iş prosesinə, yaxud kinematikasına görə analogi
- olan məmullatların erqonomik parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən diapazonda qanunauyğunluqla düzülməsinə parametrik sıra deyilir
Eyni funksional təyinatlı və iş prosesinə, yaxud kinematikasına görə analogi
- ✓ Eyni funksional təyinatlı və iş prosesinə, yaxud kinematikasına görə analogi
olan məmullatların baş parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən diapazonda qanunauyğunluqla düzülməsinə parametrik sıra deyilir
- Eyni funksional təyinatlı və iş prosesinə, yaxud kinematikasına görə analogi
olan məmullatların əsas parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən diapazonda qanunauyğunluqla düzülməsinə parametrik sıra deyilir
Eyni funksional təyinatlı və iş prosesinə, yaxud kinematikasına görə analogi
- olan məmullatların texniki-iqtisadi parametrlərinin ədədi qiymətlərinin müəyyən diapazonda qanunauyğunluqla düzülməsinə parametrik sıra deyilir

146. Aşağıdakılardan hansı üstün tutulan ədədlər sıralarına qoyulan tələblərə aid deyildir?

- ✓ Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- İstehsalın və istismarın tələblərinə cavab verən rəşional dərəcə sistemini təmsil etməlidir
- Ədədlərin artması və azalması istiqamətlərində sonsuz olmalıdır
- Sadə və asan yadda qalan olmalıdır
- Sıranın hər bir ədədinin on dəfə artıq qiymətini və ya kəsr qiymətini sırada ardıcıl yerləşdirməlidir

147. Aşağıdakılardan hansı üstün tutulan ədədlər sıralarına qoyulan tələblərə aiddir?

- Sıranın bütün ədədləri yarı yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri tamamilə yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmamalıdır
- ✓ İstehsalın və istismarın tələblərinə cavab verən rəşional dərəcə sistemini təmsil etməlidir
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmalıdır

148. Maşınların qovşaqlarının, komplektləşdirici məmulatların və detallarının parametrik sıralarını hansı Renar sırası üzrə yaratmaq lazımdır?

- R 160
- R 5
- R 10
- R 40
- ✓ R 20

149. Üstün tutulan ədədlər sıralarına qoyulan tələblərə hansı aiddir?

- Sıranın bütün ədədləri yarı yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- ✓ Sıranın hər bir ədədinin on dəfə artıq qiymətini və ya kəsr qiymətini sırada ardıcıl yerləşdirməlidir
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmamalıdır
- Sıranın bütün ədədləri tamamilə yuvarlaqlaşdırılmalıdır

150. Aşağıdakılardan hansı üstün tutulan ədədlər sıralarına qoyulan tələblərə aiddir?

- ✓ Ədədlərin artması və azalması istiqamətlərində sonsuz olmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri tamamilə yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yarı yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmamalıdır

151. Üstün tutulan ədədlər sırası nəyə imkan verir?

- Məmulatların istehsalını və sınağını təşkil etməyə
- Məmulatların ölçülərini təyin etməyə
- ✓ Yaradılan məmulatların ölçülərini və parametrlərini unifikasiya etməyə
- Məmulatların istehsal texnologiyasını təkmilləşdirməyə
- Məmulatların tərkib hissələrini və tipölçülərini xarakterizə etməyə

152. Aşağıdakılardan hansı üstün tutulan ədədlər sıralarına qoyulan tələblərə aiddir?

- Sıranın bütün ədədləri tamamilə yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- ✓ Sadə və asan yadda qalan olmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yuvarlaqlaşdırılmamalıdır
- Sıranın bütün ədədləri yarı yuvarlaqlaşdırılmalıdır

153. Məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə aşağıdakılardan hansı təsir etmir?

- İstehsal texnologiyasının, istehsal vasitələrinin, nəzarətin və sınağın səviyyəsi
- Fəhlələrin peşə hazırlığı və onların işinin keyfiyyəti
- Qarşılıqlı əvəzolunmanın, məmulatın istehsalının və istismarının təşkilinin səviyyəsi

- Məmulatların unifikasiya və aqrəqatlaşdırma
- ✓ Məmulatın sınağının təşkili və aparılmasının dövrülülüyü və müddəti

154. Qabaqlayan standartların yaradılması nəyə görə vacib sayılır?

- ✓ Məmulatların konstruksiyaları daim təkmilləşdirilir, məhsulun keyfiyyəti cəmiyyətin tələblərinə uyğun olaraq yüksəldilir, amma bu dəyişikliklərə mövcud standartlar mane olur
- Məmulatların konstruksiyaları daim təkmilləşdirilməlidir və mövcud normalara əməl olunmalıdır
- Standartlarda ancaq texniki parametrlər deyil, həm də keyfiyyət göstəriciləri öz əksini tapmalıdır
- Standartlarda verilmiş norma, qayda, metod və tələblər müasir dövrün tələblərinə uyğun olmalıdır
- İstehsal olunan məhsulun parametrləri cəmiyyətin tələblərinə tam uyğun olmalıdır

155. Kompleks standartlaşdırma proqramlarının siyahısı kim tərəfindən müəyyən edilir?

- Müvafiq nazirliklər, idarələr, şirkətlər
- Yerli icra hakimiyyəti orqanları
- Nazirlər Kabineti
- Ölkənin Milli Məclisi
- ✓ Ölkənin Milli Standartlaşdırma orqanı

156. Kompleks standartlaşdırma proqramının strukturunda neçə element vardır?

- 4
- 7
- ✓ 8
- 10
- 5

157. Məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə aşağıdakılardan hansı təsir edir?

- ✓ İstehsal texnologiyasının, istehsal vasitələrinin, nəzarətin və sınağın səviyyəsi
- Məmulatın sınağının aparılmasının dövrülülüyü
- Məmulatın sınağının aparılmasının müddəti
- Məmulatın sınağının nəticəliliyi
- Məmulatın sınağının təşkili

158. Aşağıdakılardan hansı məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə təsir edir?

- ✓ Fəhlələrin peşə hazırlığı və onların işinin keyfiyyəti
- Məmulatın sınağının aparılmasının dövrülülüyü
- Məmulatın sınağının aparılmasının müddəti
- Məmulatın sınağının nəticəliliyi
- Məmulatın sınağının təşkili

159. Məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə aşağıdakılardan hansı təsir edir?

- ✓ Məmulatların unifikasiya və aqrəqatlaşdırma
- Məmulatın sınağının aparılmasının dövrülülüyü
- Məmulatın sınağının aparılmasının müddəti
- Məmulatın sınağının nəticəliliyi
- Məmulatın sınağının təşkili

160. Qabaqlayan standartlar hansı standartlardır?

- O standartlardır ki, burada məcburi tələblərdən istifadə edilir
- ✓ O standartlardır ki, burada mütərəqqi tələblərdən, normalardan və konstruksiyalardan geniş istifadə edilmiş olsun
- O standartlardır ki, burada çoxlu normalardan və metodlardan istifadə edilsin və onlar müasir dövrün tələblərinə cavab versin
- O standartlardır ki, burada öz əksini tapmış bütün göstəricilər müasir dövrün tələblərinə tam uyğundur
- O standartlardır ki, burada elm və texnikanın son nailiyyətlərinə əsaslanan məcburi və könüllü xarakterli tələblər öz əksini tapmış olsun

161. Məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə aşağıdakılardan hansı təsir edir?
- ✓ Qarşılıqlı əvəzlənmənin, məmulatın istehsalının və istismarının təşkilinin səviyyəsi
  - Məmulatın sınağının aparılmasının dövrünlüyü
  - Məmulatın sınağının aparılmasının müddəti
  - Məmulatın sınağının nəticəliliyi
  - Məmulatın sınağının təşkili
162. Kompleks standartlaşdırma proqramı hansı məhsullar üçün işlənib hazırlanır?
- ✓ Xalq təsərrüfatı əhəmiyyətli ən vacib məhsul növləri üçün, birgə istifadə olunan müxtəlif məhsullar qrupu üçün
  - Ayrı-ayrı sahələrdə istifadə olunan müxtəlif məhsullar qrupu üçün
  - Çox vacib işlərin yerinə yetirilməsi üçün layihələndirilmiş işçi orqanları üçün
  - Bir nazirlik sistemində tətbiq edilən ən vacib məmulatlar üçün
  - Eyni adlı ən vacib məhsullar qrupu üçün
163. Kompleks standartlaşdırma proqramlarını formalaşdıran zaman neçə məsələ həll olunur?
- 2
  - 4
  - 5
  - 6
  - ✓ 3
164. Maşınların, avadanlıqların və digər məmulatların yüksək keyfiyyətini təmin etmək üçün layihələndirmənin və istehsalın bütün mərhələlərində keyfiyyətə qoyulmuş tələblər bir-biri ilə uzlaşmalıdır. Bu, hansı standartlaşdırma metodunun tətbiqi ilə əldə oluna bilər?
- Ayrı-ayrı obyektlərin standartlaşdırılması
  - ✓ Kompleks standartlaşdırma
  - Standartların kompleks sahələrarası məqsədli sistemləri
  - Standartların progressivliyi və optimallığı
  - Qabaqlayan standartlaşdırma
165. Kompleks standartlaşdırmanın mahiyyəti nədən ibarətdir?
- Məhsulun optimal keyfiyyət səviyyəsinin qiymətləndirilməsindən
  - Standartlar kompleksinin işlənib hazırlanması qaydalarının müəyyənləşdirilməsindən
  - ✓ Məhsulun optimal keyfiyyət səviyyəsini təyin edən qarşılıqlı əlaqəli faktorların sistemləşdirilməsi, optimallaşdırılması və uzlaşdırılmasından
  - Məhsulun layihələndirilməsi və istehsalı zamanı istifadə olunan xammal və materialların texniki xarakteristikalarının təhlilindən
  - Məhsulların istehsal və istismar səviyyələrinin qiymətləndirilməsi və onlara müvafiq tələblərin qoyulmasından
166. Qabaqlayan standartlaşdırma nəyə deyilir?
- O standartlaşdırmaya deyilir ki, burada işlənib hazırlanmış standartlar məmulatın istehsalını qabaqlayır
  - O standartlaşdırmaya deyilir ki, burada işlənib hazırlanmış dövlət və sahə standartları, həmçinin texniki şərtlərin standartları istehsal texnologiyasına uyğun gəlir
  - O standartlaşdırmaya deyilir ki, burada standartların tələbləri texniki şərtlərin tələblərinə uyğun gəlir
  - O standartlaşdırmaya deyilir ki, burada işlənib hazırlanmış və müvafiq orqanlar tərəfindən təsdiq olunmuş standartların tələbləri məhsulun istehsal müddəti ərzində qüvvədə qalır
  - ✓ O standartlaşdırmaya deyilir ki, burada standartlaşdırma obyektlərinə praktikada əldə olunmuşdan daha yüksək normalar və tələblər qoyulur və proqnoza görə bu norma və tələblər gələcəkdə optimal olacaqlar
167. Kompleks standartlaşdırma nəyə kömək edir?
- İşlənən standartların perspektiv olmalarına
  - İstehsal müəssisələrində aparılan işlərin təşkilinə
  - ✓ Qarşılıqlı uzlaşdırılmış standartların və texniki şərtlərin işlənib hazırlanması üçün şərait yaratmağa və kooperasiya yolu ilə işləyən müəssisələrin işini koordinasiya etməyə
  - Koordinasiya yolu ilə işləyən müəssisələrdə kadrların bilik səviyyəsini artırmağı, onların iş qabiliyyətini yüksəltməyə, işi yüksək səviyyədə təşkil etməyə
  - Standartların və texniki şərtlərin yüksək səviyyədə hazırlanmasına və tətbiqinə

168. Standartların ömrünü uzatmaq üçün neçə tədbir həyata keçirilir?

- √ 2
- 4
- 5
- 6
- 3

169. Kompleks və qabaqlayan standartların işlənilib hazırlanmasında ən böyük çətinlik materialların, maşın hissələrinin və düyümlərinin, aqreqatların, satın alınmış və kooperasiya yolu ilə hazırlanmış məmulatların və sair elementlərin keyfiyyət göstəricilərinin buraxılan son məmulatın göstəricilərinə təsirini müəyyən etməkdir. Bu məsələni neçə mərhələdə həll edirlər?

- 1
- 3
- 4
- 5
- √ 2

170. Elmi-texniki tərəqqinin proqnozlaşdırılması üçün patent informasiyası böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu informasiya digər informasiyaları neçə il qabaqlayır?

- 1-1,5 il
- 7-8 il
- 5-7 il
- √ 3-5 il
- 2-2,5 il

171. Qabaqlayan standartlaşdırma obyektlərinə qoyulan tələblərin ierarxiya sxeminin 5-ci səviyyəsində aşağıdakılardan hansı durur?

- Birləşmələr
- √ Materiallar
- Aqreqatlar
- Düyünlər
- Detallar

172. Qabaqlayan standartlaşdırma prosesini neçə əsas mərhələyə bölmək olar?

- 5
- 2
- √ 3
- 4
- 6

173. Qabaqlayan standartlaşdırmada qabaqlama dövrünün optimal qiyməti necə hesablanır?

√

$$T_{q\ opt} = [E(T_q) - I(T_q)]_{\max}$$

•

$$T_{q\ opt} = [E(T_q) + I(T_q)]_{\max}$$

•

$$T_{q\ opt} = t_m - t_z$$

•

$$T_{q\ opt} = E(T_q) + I(T_q)$$

•

$$T_{q\ opt} = I - E(T_q)$$

174. İlk dəfə bizim ölkədə qabaqlayan standartlaşdırma ideyası neçənci ildə irəli sürülmüşdür?

- 1925
- ✓ 1929
- 1928
- 1927
- 1926

175. Kompleks standartlaşdırma proqramların neçə metodik prinsip əsasında işlənib hazırlanır?

- 7
- 3
- 2
- 4
- ✓ 5

176. İerarxiya sxemində Qabaqlayan standartlaşdırma obyektlərinə qoyulan tələblər neçənci səviyyəyə aiddir?

- 5-ci
- ✓ 1-ci
- 2-ci
- 3-cü
- 4-cü

177. Qabaqlayan standartlaşdırma obyektlərinə qoyulan tələblərin ierarxiya sxemi neçə səviyyədən ibarətdir?

- 6
- 3
- 2
- 4
- ✓ 5

178. Maşınların, avadanlıqların, cihazların və digər məmulatların istehsal və istismar keyfiyyətinə neçə əsas faktor təsir edir?

- 4
- 5
- ✓ 6
- 7
- 3

179. Kompleks standartlaşdırma proqramının strukturunda nələr nəzərdə tutulur?

- Avadanlığın istismarı və təmiri, texnoloji normalar və onlardan istifadə qaydaları, tipli texnoloji proseslər, komplektləşdirici məmulatlar, istehsalatın hazırlanması, son məhsul
- Avadanlığın istismarı və təmiri, istehsalatın hazırlanması və təşkili metodları, xammal və materiallar, son məhsul
- Texnoloji normalar, istehsalatın texniki vasitələri, avadanlıqların təmiri, xammal və materiallar, son məhsul
- İstehsalatın hazırlanması və təşkili, tipli texnoloji proseslər, istehsalatın metroloji təminatı, xammal və materiallar, son məhsul
- ✓ Avadanlığın istismarı və təmiri, tipli texnoloji proseslər və texnoloji normalar, istehsalatın hazırlanması və təşkili metodları, istehsalatın metroloji təminat vasitələri, istehsalat üçün texniki vasitələr, xammal, material və komplektləşdirici məmulatlar, son məhsul

180. Kompleks standartlaşdırma nəyə deyilir?

- Elə standartlaşdırmaya deyilir ki, burada standartlaşdırma obyektinə qoyulan tələblər sisetmi birmənalı surətdə yerinə yetirilsin
- Elə standartlaşdırmaya deyilir ki, burada standartlaşdırma obyektinin elementlərinə qoyulan tələblər məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilsin
- ✓ Elə standartlaşdırmaya deyilir ki, burada həm kompleks standartlaşdırma obyektinə, həm də ona təsir edən faktorlara qoyulmuş qarşılıqlı əlaqəli tələblər sisteminin müəyyən edilməsi və tətbiqi planlı şəkildə həyata keçirilsin
- Elə standartlaşdırmaya deyilir ki, burada həm kompleks standartlaşdırma obyektinə, həm də onun elementlərinə təsir faktorlara olan tələblər birmənalı yerinə yetirilsin
- Elə standartlaşdırmaya deyilir ki, burada standartlaşdırma obyektinə qoyulan ümumi tələblərə riayət edilsin

181. Kompleks standartlaşdırma proqramı neçə struktur elementlərindən ibarətdir?

- 9
- 5
- 6
- 7
- ✓ 8

182. Qabaqlayan standartların yaradılması hansı planlara əsaslanır?

- Sənaye tikintisi planlarına
- ✓ Xalq təsərrüfatının perspektiv inkişaf planlarına
- Xalq təsərrüfatının cari inkişaf planlarına
- Elmi-tədqiqat planlarına
- Konstruktiv – texnoloji planlara

183. Qabaqlayan standartlaşdırmada qabaqlama dövrünün optimal qiyməti necə hesablanır?

• .....

$$T_{qopt} = [E(T_q) + I(T_q)]_{\min}$$

• ....

$$T_{qopt} = [E(T_q) - I(T_q)]_{\min}$$

✓ ...

$$T_{qopt} = I - E(T_q)$$

• ..

$$T_{qopt} = E(T_q) + I(T_q)$$

• .

$$T_{qopt} = t_m - t_z$$

184. Standartların ömrünü uzatmaq üçün neçə tədbir həyata keçirilir?

- 1
- 4
- 5
- ✓ 2
- 6

185. İşlənib hazırlanmış standartlarda nələr nəzərə alınmalıdır?

- dünya texniki ədəbiyyatı və sənayedə əldə olunmuş təcrübə
- elmi tədqiqat işlərinin nəticələri
- konstruktor işlərinin nəticələri
- patent informasiyası
- ✓ elmi-texniki kəşflər

186. Kompleks standartlaşdırmanın mühüm cəhəti nədir?

- O, qarşılıqlı uzlaşdırılmış standartların işlənməsini asanlaşdırır
- O, yüksək keyfiyyətli məhsul istehsal etmək üçün konstruktor bürolarına və müəssisələrə yaxından kömək edir
- O, kooperasiya yolu ilə işləyən müəssisələrin işini çətinləşdirir
- O, standartların və texniki şərtlərin vaxtında hazırlanmasına şərait yaradır, lakin müəssisələrin işini bir qədər ləngidir

✓ O, qarşıqlıq uzlaşdırılmış standartların və texniki şərtlərin işlənməsi üçün şərait yaradır və kooperasiya yolu ilə işləyən müəssisələrin işini koordinasiya etməyə imkan verir

187. Bir növ standartlar toplusunun işlənməsinin baza əmək tutumu hansı düsturla hesablanır?

- $Tb.ə = Tb \max \cdot Kv$
- ✓ $Tb.ə = Tb (1+0,1n)$
- $Tb.ə = Tb \max (1+0,1n+0,1)$
- $Tb.ə = Tb + n$
- $Tb.ə = Tb \max (1+ 0,1m)$

188. Bir neçə standart növünü özündə birləşdirən sənədin işlənməsinin ümumi baza əmək tutumu hansı düsturla hesablanır?

- ✓ $Tb.ə = Tb \max \cdot Kv$
- $Tb.ə = Tb \max \cdot mn$
- $Tb.ə = Tb \max (1+ 0,1 n + 0,1m + 0,1 mn)$
- $Tb.ə = Tb \cdot (1+0,1n)$
- $Tb.ə = Tb \max (1+ 0,1n +0,1m)$

189. Müxtəlif növ standartlar toplusunun işlənməsinin baza əmək tutumu hansı düsturla təyin olunur?

- $Tb.ə = Tb \max \cdot Kv$
- $Tb.ə = Tb (1 + 0,1n)$
- $Tb.ə = Tb \max (1+0,1n + 0,1m + 0,1mn)$
- $Tb.ə = Tb \max \cdot mn$
- ✓ $Tb.ə = Tb \max (1+ 0,1n +0,1m)$

190. Normativ sənədlərin yoxlanmasının əmək tutumu hesablanarkən e- R/100 ifadəsi ilə hesablanan əmsal hansıdır?

- Standartlaşdırılan məmulatın konstruktiv mürəkkəbliyə əmsalı
- Yenilik əmsalı
- İnformasiya tutumu
- ✓ Əmək tutumunun artımını nəzərə alan əmsal
- Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsalı

191. Aşağıdakı əmsallardan hansı normativ sənədlərin işlənməsi zamanı əmək tutumunun hesablanmasına aiddir?

- Təyinin mürəkkəbliyi əmsal
- ✓ Yenilik əmsalı
- Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsal
- Tətbiqin mürəkkəbliyi əmsal
- Tədqiqin mürəkkəbliyi əmsal

192. Dövlət qeydiyyatı mərhələsində və Dövlət standartının qəbul olunmasında və aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?

- ✓ Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Mütəxəssislərin təlimatlandırılması
- Mütəxəssislərin bilik səviyyəsi
- Mütəxəssislərin motivasiyası
- Mütəxəssislərin peşə hazırlığı

193. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?

- ✓ İşlənmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Mütəxəssislərin təlimatlandırılması
- Mütəxəssislərin bilik səviyyəsi
- Mütəxəssislərin motivasiyası
- Mütəxəssislərin peşə hazırlığı

194. Hansı amillər Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində bu mərhələyə təsir etmir

- Standartın informasiya tutumu
- İnformasiyanın mühafizəsi
-]Tiraj
- √ Standartın yenilik və proqressivlik dərəcəsi
- Məmulatın mürəkkəbliyi

195. Aşağıdakı amillərdən hansı Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində bu mərhələyə təsir edir?

- √ Tiraj
- Standartın proqressivlik dərəcəsi
- Standartın müasirlik dərəcəsi
- Standartın prioritetlik dərəcəsi
- Standartın yenilik dərəcəsi

196. Bu mərhələyə Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində aşağıdakı amillər təsir edirmi?

- √ İnformasiyanın mühafizəsi
- Standartın proqressivlik dərəcəsi
- Standartın müasirlik dərəcəsi
- Standartın prioritetlik dərəcəsi
- Standartın yenilik dərəcəsi

197. Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir edir?

- √ Məmulatın mürəkkəbliyi
- Standartın proqressivlik dərəcəsi
- Standartın müasirlik dərəcəsi
- Standartın prioritetlik dərəcəsi
- Standartın yenilik dərəcəsi

198. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?

- √ Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
- Tətbiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- İşlənmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Layihələndirmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı

199. Aşağıdakı əmsallardan hansı normativ sənədlərin işlənməsi zamanı əmək tutumunun hesablanmasına aiddir?

- √ İnformasiya tutumu əmsalı
- Tətbiqin mürəkkəbliyi əmsal
- Təyinin mürəkkəbliyi əmsal
- Tədqiqin mürəkkəbliyi əmsal
- Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsal

200. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?

- √ Standartın yenilik və proqressivlik dərəcəsi
- Tətbiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- İşlənmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Layihələndirmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı

201. Aşağıdakı əmsallardan hansı normativ sənədlərin işlənməsi zamanı əmək tutumunun hesablanmasına aiddir?

- √ Rəylərin işlənməsi əmsalı
- Tətbiqin mürəkkəbliyi əmsal
- Təyinin mürəkkəbliyi əmsal

- Tədqiqin mürəkkəbliyi əmsal
  - Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsal
202. Baza əmək tutumu standartın növündən asılıdır və ən aşağı mürəkkəbliyə malik olan standart üçün hazırlanır. ən aşağı mürəkkəblik neçə kriteriya ilə xarakterizə olunur?
- 8
  - 7
  - 6
  - 5
  - ✓ 9
203. Standartın hər bir işlənmə mərhələsində hər mərhələyə təsir edən amillər hansı standartda verilir?
- AZS 1.2 - 96
  - ГОСТ 2.111- 83
  - ✓ ГОСТ R 1.2- 92
  - ГОСТ 1.0- 85
  - ГОСТ 14.201- 83
204. Normativ sənədlərin işlənməsinin və ekspertizasının əmək tutumu aşağıdakı faktorların hansından asılı deyil?
- Normativ sənədin növündən
  - ✓ Normativ sənədin tətbiqi qaydalarından
  - Sənədin razılaşdırılması və təsdiqinin mürəkkəbliyindən
  - Normativ sənədin yeniliyindən və onun informasiya tutumundan
  - Standartlaşdırma obyektindən
205. Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir edir?
- ✓ Standartın informasiya tutumu
  - Standartın yenilik dərəcəsi
  - Standartın prioritetlik dərəcəsi
  - Standartın müasirlik dərəcəsi
  - Standartın progressivlik dərəcəsi
206. Aşağıdakı əmsallardan hansı normativ sənədlərin işlənməsi zamanı əmək tutumunun hesablanmasına aiddir?
- ✓ Standartlaşdırma obyektinin xırdaalanma səviyyəsi əmsalı
  - Tədqiqin mürəkkəbliyi əmsal
  - Təyinin mürəkkəbliyi əmsal
  - Tətbiqin mürəkkəbliyi əmsal
  - Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsal
207. Dövlət qeydiyyatı və dövlət standartının qəbul olunması mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- Mütəxəssislərin bilik səviyyəsi
  - Mütəxəssislərin motivasiyası
  - ✓ Tətbiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Mütəxəssislərin peşə hazırlığı
  - Mütəxəssislərin təlimatlandırılması
208. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- Mütəxəssislərin bilik səviyyəsi
  - Mütəxəssislərin motivasiyası
  - ✓ Tətbiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Mütəxəssislərin peşə hazırlığı
  - Mütəxəssislərin təlimatlandırılması

209. Aşağıdakı əmsallardan hansı normativ sənədlərin işlənməsi zamanı əmək tutumunun hesablanmasına aid deyil?
- Rəylərin işlənməsi əmsalı
  - Standartlaşdırma obyektinin xırdalanma səviyyəsi əmsalı
  - Yenilik əmsalı
  - ✓ Təsdiqin mürəkkəbliyi əmsalı
  - İnformasiya tutumu əmsalı
210. Əmək tutumunu hesablayarkən neçə əmsaldan istifadə olunur?
- 3
  - 7
  - ✓ 6
  - 5
  - 4
211. Normativ sənədlərin işlənməsinin əmək tutumunun təyini düsturundakı Kx əmsalının neçə qiyməti var?
- 2
  - 6
  - ✓ 5
  - 4
  - 3
212. Aşağıdakılardan hansı standartın ən aşağı mürəkkəbliyi kriteriyasına aid deyil?
- ✓ Standartın ancaq texnoloji bürolarda tətbiqi nəzərdə tutulur
  - Sifarişçinin standartda olan informasiyaya xüsusi tələbləri yoxdur
  - Sənəddə mühəndis və təşkilati həllərin nail olunmuş səviyyəsi göstərilir
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı 10-dan çox deyildir
  - Standartın razılaşdırılması üçün olan təşkilatın sayı 1-dən çox deyildir
213. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- ✓ Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
  - Layihələndirmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - İşlənmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Tətbiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
214. Aşağıdakı amillərdən hansı Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması (birinci redaktə) mərhələsinə təsir etmir?
- ✓ Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Standartlaşdırılmayan göstəricilərin sayı
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin növü
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin tipi
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
215. Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması (birinci redaktə) mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- ✓ Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
  - Standartlaşdırılmayan göstəricilərin sayı
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin növü
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin tipi
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
216. Dövlət standartının qəbul olunması və dövlət qeydiyyatı mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- Mütəxəssislərin bilik səviyyəsi
  - Mütəxəssislərin motivasiyası

- ✓ Layihələndirmə zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Mütəxəssislərin peşə hazırlığı
  - Mütəxəssislərin təlimatlandırılması
- 217.** Dövlət standartlarının nəşri mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- Tiraj
  - ✓ düzgün cavab yoxdur
  - Standartın informasiya tutumu
  - Məmulatın mürəkkəbliyi
  - İnformasiyanın mühafizəsi
- 218.** Aşağıdakılardan hansı standartın ən aşağı mürəkkəbliyi kriteriyasına aid deyil
- Sifarişçinin standartda olan informasiyaya xüsusi tələbləri yoxdur
  - Standartın razılaşdırılması üçün olan təşkilatın sayı 1-dən çox deyildir
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı 10-dan çox deyildir
  - Sənəddə mühəndis və təşkilati həllərin nail olunmuş səviyyəsi göstərilir
  - ✓ düzgün cavab göstərilməmişdir
- 219.** Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması (birinci redaktə) mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- Standartlaşdırılan göstəricilərin növü
  - ✓ Məmulatın mürəkkəbliyi
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin tipi
  - Standartlaşdırılmayan göstəricilərin sayı
- 220.** Standartın son layihəsinin işlənilib hazırlanması və onun qəbul olunmaq üçün təqdim edilməsi mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- ✓ Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılmayan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılmayacaq təşkilatların sayı
- 221.** Standartın layihəsinin işlənilib hazırlanması (birinci redaktə) mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- ✓ Standartın tətbiq olunduğu təşkilatların sayı
  - Standartlaşdırılmayan göstəricilərin sayı
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin növü
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin tipi
  - Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
- 222.** Ümumi texniki tələblər , Ümum texniki şərtlər , Texniki şərtlər standartlarının işlənməsinin təqvim müddəti neçə aydan çox olmamalıdır?
- ✓ 18
  - 20
  - 10
  - 13
  - 16
- 223.** Aşağıdakı amillərdən hansı Standartın son layihəsinin işlənilib hazırlanması və onun qəbul olunmaq üçün təqdim edilməsi mərhələsində bu mərhələyə təsir etmir?
- ✓ Əvvəlcədən aparılmış tədqiqatların və işləmələrin olması
  - Razılaşdırılmayan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılan təşkilatların sayı

- Razılaşdırılmayacaq təşkilatların sayı
  - Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
224. Standartın son layihəsinin işlənilib hazırlanması və onun qəbul olunmaq üçün təqdim edilməsi mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- √ Standartın tətbiq olunduğu təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılmayan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılmayacaq təşkilatların sayı
  - Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
225. Ümumi texniki tələblər , Ümum texniki şərtlər , Texniki şərtlər standartlarının işlənməsinin təqvim müddəti neçə aydan çox olmamalıdır?
- 10
  - 20
  - √ 18
  - 16
  - 13
226. Standartın son layihəsinin işlənilib hazırlanması və onun qəbul olunmaq üçün təqdim edilməsi mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir etmir?
- √ Məmulatın mürəkkəbliyi
  - Razılaşdırılmayan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılan təşkilatların sayı
  - Razılaşdırılmayacaq təşkilatların sayı
  - Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
227. Proseslər üçün dövlət standartlarının yenidən baxılmasının təqvim müddəti neçə aydan çox olmamalıdır?
- 5
  - √ 12
  - 10
  - 8
  - 6
228. Standartın son layihəsinin işlənilib hazırlanması və onun qəbul olunmaq üçün təqdim edilməsi mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir edir?
- Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
  - Məmulatın mürəkkəbliyi
  - √ Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
  - Standartın tətbiq olunduğu təşkilatların sayı
  - Əvvəlcədən aparılmış tədqiqatların və işləmələrin olması
229. Məhsul, xidmətlər üçün dövlət standartlarının yenidən baxılmasının təqvim müddəti neçə aydan çox olmamalıdır?
- 12
  - 13
  - 5
  - 7
  - √ 10
230. Nəzarət metodlarının (sınaq, ölçmələr, təhlillər) standartlarının işlənməsinin təqvim müddəti neçə aydan çox olmamalıdır?
- 10
  - √ 18
  - 16
  - 13

231. Standartın layihəsinin işlənib hazırlanması (birinci redaktə) mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir edir?

- Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
- Təsdiq zamanı standartın keçdiyi instansiyaların sayı
- Standartın tətbiq olunduğu təşkilatların sayı
- √ Standartlaşdırılan göstəricilərin sayı
- Məmulatın mürəkkəbliyi

232. Dövlət standartının işlənməsinin təşkili mərhələsində aşağıdakı amillərdən hansı bu mərhələyə təsir edir?

- Razılaşdırıcı təşkilatların sayı
- Rəylərin hazırlanmasında iştirak etmiş təşkilatların sayı
- √ Standartın yenilik və progressivlik dərəcəsi
- Standartın tətbiq olunduğu təşkilatların sayı
- Standartın informasiya tutumu

233. Aşağıdakı bloklardan hansı standartlaşdırma obyektlərinin optimallaşdırılmasının tipik sxeminə aid deyildir?

- Ayrı-ayrı parametrlərin proqnozlaşdırılması
- √ Riyazi modelin qiymətləndirilməsi (göstərilən blokların hamısı aiddir)
- İlk informasiyanın alınması
- İlk asılılıqların tərtib olunması
- Məqsədli funksiyanın və məhdudiyyətlərin formalaşdırılması

234. Standartlaşdırma obyektlərinin parametrlərinin optimallaşdırılmasının tipik sxemində neçə blok göstərilmişdir?

- √ 9
- 11
- 3
- 5
- 7

235. Standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyi hesablanarkən neçə metoddan istifadə olunur?

- √ 2
- 6
- 4
- 5
- 3

236. Standartların tətbiqi nəticəsində alınan iqtisadi səmərə necə hesablanır?

- $$\dot{I}_s = \frac{M_1 - M_2}{K_2 - K_1}$$
- √
$$\dot{I}_s = \dot{I}_x \cdot K$$
- $$\dot{I}_s = (\dot{M} + E_n \cdot \dot{K}) \cdot N$$
- $$\dot{I}_s = (P - E_n \cdot K) \cdot N$$
- $$\dot{I}_s = G_1 - G_2$$

237. Birinci metodla təyin olunan gözlənilən iqtisadi səmərə hansı düsturla ifadə olunur?

✓

$$I_s = (M + E_n \cdot K) \cdot N$$

•

$$I_s = \frac{1}{T_{sd}}$$

•

$$I_s = \frac{K_2 - K_1}{M_1 - M_2}$$

•

$$I_s = I_x \cdot K^2$$

•

$$I_s = (P - E_n \cdot K) \cdot N$$

238. Aşağıdakılardan hansı cari xərclərə aid deyildir?

- İstehsalatda çalışan fəhlələrin əmək haqqı
- Məmulatın (maşının) ömrü boyu onun cari təmirinə və istismarına çəkilən xərclər
- Amortizasiya xərcləri
- ✓ Məmulatın sınağının təşkilinə və aparılmasına çəkilən xərclər
- Material və xammala çəkilən xərclər

239. Aşağıdakılardan hansı kapital qoyuluşuna aid deyildir?

- ✓ Müəssisənin amortizasiya xərcləri
- Standartın yaradılmasına və tətbiq olunmasına çəkilən xərclər
- Maşının sınağının təşkilinə və aparılmasına çəkilən xərclər
- Nümunəvi və seriyalı istehsala çəkilən xərclər
- Elmi-tədqiqat, konstruktor işlərinə çəkilən xərclər

240. Standartlaşdırılan məhsul vahidinə sərf olunan gətirilmiş xərclər hansı düsturla təyin edilir?

•

$$G = \frac{M_1 - M_2}{K_2 - K_1}$$

•

$$G = M - E_n \cdot K$$

✓

$$G = M + E_n \cdot K$$

•

$$G = (P - E_n \cdot K) \cdot N$$

•

$$G = \frac{K_2 - K_1}{M_1 - M_2}$$

241. Standartlaşdırmanın iqtisadi səmərəliliyinin hesablanması metodları hansı standartlarda şərh edilir?

- ✓ ГОСТ 20779 – 81; ГОСТ 20780– 81;
- AZS 1.0 – 96; AZS 1.3– 91
- ГОСТ 2.034 – 83; ГОСТ 2.003 – 83;
- ГОСТ 2.743 – 82; ГОСТ 2.031– 83;
- ГОСТ 2.201 – 80; AZS 1.4– 96;

242. Müəssisə üçün standartlaşdırma, tipləşdirmə, unifikasiya və aqreqatlaşdırma üzrə tədbirlərin illik iqtisadi səmərəsi neçə parametrlə təyin edilir?

- ✓ 6
- 7
- 3
- 4
- 5

243. İqtisadi cəhətdən ən yaxşı standart hansı standartdır?

- O standartdır ki, onun tətbiqi kapital qoyuluşunun səmərəlilik əmsalını yüksəldir
- O standartdır ki, onun tətbiqi insanların təhlükəsizliyini təmin edir
- O standartdır ki, onun tətbiqi ətraf mühitə dəyən ziyanı minimum səviyyəyə salır
- ✓ O standartdır ki, onun tətbiqi məhsulun istehsalına çəkilən gətirilmiş xərclərin minimal qiymətini və kapital qoyuluşunun qısa müddətdə ödənilməsini təmin edir
- O standartdır ki, onun tətbiqi buraxılan məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırır, ətraf mühitin qorunmasını təmin edir

244. Ölkənin əhalisi tərəfindən istehlak olunan keyfiyyəti yüksəldilmiş və yaxud yeni məhsulun standartlaşdırılmasından alınan illik iqtisadi səmərə hansı düsturla hesablanır?

•

$$I_z = I_x \cdot K'$$

✓

$$I_z = (P - E_n \cdot K) \cdot N$$

•

$$I_z = \frac{K_2 - K_1}{M_1 - M_2}$$

•

$$I_z = G_1 - G_2$$

•

$$I_z = (\Delta M + E_n \cdot K) \cdot N$$

245. Aşağıdakılardan hansı kapital qoyuluşuna aiddir?

- ✓ Maşının sınağının təşkilinə və aparılmasına çəkilən xərclər
- Təmir xərcləri
- Təchizat xərcləri
- Maya dəyəri
- Müəssisənin amortizasiya xərcləri

246. Aşağıdakılardan hansı cari xərclərə aiddir?

- Sınaq avadanlıqları üçün çəkilən xərclər
- Sınaq vasitələri üçün çəkilən xərclər
- ✓ İstehsalatda çalışan fəhlələrin əmək haqqı
- Məmulatın sınağının təşkilinə çəkilən xərclər
- Məmulatın sınağının aparılmasına çəkilən xərclər

247. Aşağıdakılardan hansı kapital qoyuluşuna aiddir?

- ✓ Standartın yaradılmasına və tətbiq olunmasına çəkilən xərclər
- Təmir xərcləri
- Təchizat xərcləri
- Maya dəyəri

- Müəssisənin amortizasiya xərcləri

248. Kapital qoyuluşuna hansı aiddir?

- ✓ Nümunəvi və seriyalı istehsala çəkilən xərclər
- Təmir xərcləri
- Təchizat xərcləri
- Maya dəyəri
- Müəssisənin amortizasiya xərcləri

249. Aşağıdakılardan hansı cari xərclərə aiddir?

- Sınaq vasitələri üçün çəkilən xərclər
- ✓ Amortizasiya xərcləri
- Məmulatın sınağının təşkilinə çəkilən xərclər
- Sınaq avadanlıqları üçün çəkilən xərclər
- Məmulatın sınağının aparılmasına çəkilən xərclər

250. Məhsulun seriyalı istehsalı nəticəsində istehsal xərclərinin aşağı düşməsi ilə əlaqədar ucuzlaşma baş verir. Hesabat üçün ucuzlaşma əmsalının U qiyməti neçəyə bərabər götürülür?

- 0,6
- 0,7
- 0,9
- ✓ 0,8
- 0,5

251. Kapital qoyuluşunun səmərəlilik əmsalı hansı düsturla hesablanır?

•

$$E_n = \frac{M_1 + M_2}{K_2 - K_1}$$

•

$$E_n = \frac{M_1 + M_2}{K_1 - K_2}$$

•

$$E_n = \frac{K_2 - K_1}{M_1 - M_2}$$

✓

$$E_n = \frac{M_1 - M_2}{K_2 - K_1}$$

•

$$E_n = \frac{M_1 + M_2}{K_1 + K_2}$$

252. ..

E_h -in qiyməti konkret məhsul üçün hesablandıqdan sonra bu qiymət normativ əmsalın E_n qiyməti ilə müqayisə olunur. Hansı şərt ödənildikdə standartın işlənilib hazırlanması üçün qərar qəbul edilir?

- $E_h < E_n$

- $E_h > 1$
- $E_h = 0$
- $E_h = E_n$
- ✓ $E_h > E_n$

253. Aşağıdakılardan hansı cari xərclərə aiddir?

- Məmulatın sınağının aparılmasına çəkilən xərclər
- ✓ Məmulatın (maşının) ömrü boyu onun cari təmirinə və istismarına çəkilən xərclər
- Məmulatın sınağının təşkilinə çəkilən xərclər
- Sınaq vasitələri üçün çəkilən xərclər
- Sınaq avadanlıqları üçün çəkilən xərclər

254. Kapital qoyuluşunun normativ ödənmə müddəti hansı düsturla təyin olunur?

✓

$$T_{od} = \frac{K_2 - K_1}{M_1 - M_2}$$

•

$$T_{od} = \frac{M_1 + M_2}{K_1 - K_2}$$

•

$$T_{od} = \frac{M_1 + M_2}{K_2 - K_1}$$

•

$$T_{od} = \frac{M_1 + M_2}{K_1 + K_2}$$

•

$$T_{od} = \frac{M_1 - M_2}{K_2 - K_1}$$

255. Texniki istehsalat təyinatlı yeni məhsulun limit qiyməti həmin metodikaya əsasən hansı düsturla hesablanır?

•

$$Q = (G_1 - G_2) \cdot U$$

•

$$Q = (Q_y - Q_k) \cdot U$$

✓

$$Q = Q_y \cdot U$$

•

$$Q = Q_y - Q_k$$

•

$$Q = G_1 - G_2$$

256.

Semərəliliyin normativ emsalının E_n qiymətləri direktiv sənədlərdə və sorğu kitablarında adətən verilir. Eger konkret memulat üçün xüsusi normativ qiymətlər verilmir, onda E_n - in qiyməti neçəyə bərabər götrülür?

- 0,25
- 0,06
- 0,10
- 0,30
- ✓ 0,12

257.

$E_m = f_{Em}(P_1, P_2, \dots, P_u; t)$ funksiyası standartlaşdırma obyektlerinin parametrlərini optimallaşdırmaq üçün hansı asılılığı xarakterize edir?

- İstehsalatın materiallarla, xammalla, komplektləşdirici elementlərlə, kadrlarla, maliyyə vəsaitləri ilə təmin olunmasını əks etdirən asılılığı

Effektin optimallaşdırılan parametrlərdən P_i ($i=1,2, \dots, u$), standartın tətbiq olunma vaxtından t_0 , onun təsir müddətindən T_g və cari vaxtdan t asılılığı

- Standartlaşdırma obyektinin yaradılması üçün elmi-tədqiqatlara, onun işlənilib hazırlanmasına, istehsalına və istismarına (istehlakına) sərf olunan xərclərin yuxarıda göstərilən parametrlərdən asılılığı
- İstehsalatın məqsədinin və standartlaşdırma obyektinin tətbiqinin iqtisadi effektdən (səmərəlilikdən), xərclərdən asılılığı
- ✓ Elmi-texniki tərəqqinin müəyyən səviyyəsində elmi-texniki imkanları əks etdirən standartlaşdırma obyektinin parametrləri arasındakı asılılığı

258.

Aşağıda göstərilən funksiyalardan hansı elmi-texniki tərəqqinin müəyyən səviyyəsində elmi-texniki imkanları (məhdudiyətləri) əks etdirən standartlaşdırma obyektinin parametrləri arasındakı asılılığı ifadə edir?

• $\varepsilon_j = f_{\varepsilon j}(P_1, P_2, \dots, P_u; t_0; T_g; t), j=1,2, \dots, a$

• $z_k = f_{zk}(P_1, P_2, \dots, P_u; t_0; T_g; t), k=1,2, \dots, b$

• $Z_j = f_{zj}(\varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots, \varepsilon_a; z_1, z_2, \dots, z_b), i=1,2, \dots, c$

✓ $E_m = f_{Em}(P_1, P_2, \dots, P_u; t), m=1,2, \dots, d$

• $H_n = f_{Hn}(P_1, P_2, \dots, P_u; t), n=1,2, \dots, e$

259.

Optimallaşdırmaq üçün standartlaşdırma obyektlerinin parametrlərinin neçə funksiyasından istifadə olunur?

- 2
- 3
- 7
- ✓ 5
- 4

260.

Standartlaşdırma obyektlerinin parametrlərinin optimallaşdırılma metodları və riyazi modellər hansı standartla müəyyən edilir?

- GOST 1.0 – 68
- ✓ GOST 18.101 – 82
- GOST 15.102 – 73
- GOST 2.175 – 83
- GOST 1.71 – 73

261.

Standartlaşdırma sahəsində tətbiq olunan əsas terminlər hansı təşkilat tərəfindən müəyyən edilmişdir?

- Standartlaşdırma üzrə Avropa Komitəsi
- Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlətlərarası Şurası
- Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya (İES)
- √ İSO Beynəlxalq təşkilatının STAKO komitəsi
- Panamerika standartlar Komitəsi (KOPANT)

262. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki rəqlamentə aiddir?

- Məhsulun istifadəyə yararlılığını xarakterizə edən sənədlər
- Məhsulun istehsal texnologiyasını xarakterizə edən sənədlər
- Məhsulun konstruksiyalaşdırılmasını xarakterizə edən sənədlər
- Məhsulun işlənməsini xarakterizə edən sənədlər
- √ Hökumətin xüsusi nəzarət orqanlarının texniki normaları və qaydaları

263. Standartlaşdırmaya aid olanı göstərin

- İstehsal proseslərini təşkil etmək
- √ Bütün növ resursların qənaətini təmin etmək
- İstehsal müəssisələrində aparılan işləri təşkil etmək
- keyfiyyətə nəzarəti təşkil etmək
- Satışı təşkil etmək

264. Aşağıdakılardan hansı standartlaşdırmaya aiddir?

- Keyfiyyətə nəzarəti təşkil etmək
- √ Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) insanın həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün təhlükəsizliyini təmin etmək
- İstehsal müəssisələrində aparılan işləri təşkil etmək
- İstehsal proseslərini təşkil etmək
- Satışı təşkil etmək

265. Standart sözü hansı dildən götürülmüş və norma, nümunə, etalon mənasını daşıyır?

- Fransız
- Alman
- √ İngilis
- Latın
- Yunan

266. Standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- İstehsal -texnoloji sənədlər
- √ Texniki rəqlamentlər
- Texniki rəqlamentlər
- Konstruktiv-texnoloji sənədlər
- Cizgilər
- Texniki xəritələr

267. Standartlaşdırma üzrə qaydaların tərtibi, məzmunu, şərhı və rəsmiləşdirilməsi hansı standart üzrə həyata keçirilir

- AZS 1.6 - 96
- AZS 1.4 - 96
- AZS 1.3 - 96
- AZS 1.0 - 96
- √ AZS 1.5 - 96

268. İki və çox dövlətlərin qarşılıqlı razılıq əsasında qəbul və istifadə etdikləri standartlar hansı standartlardır?

- √ Dövlətlərarası
- Regional

- Beynəlxalq
- Sahə
- Milli

269. Neçə hallarda Standartlaşdırma üzrə qaydalar hazırlana bilər?

- √ 3
- 5
- 4
- 2
- 6

270. Standart nədir?

- Etalon
- √ Məhsulun keyfiyyət və təhlükəsizliyinə dair tələbləri müəyyənləşdirən normativ sənəddir
- Eyniyyət
- Nümunə
- Ölçmə vasitəsi

271. Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma haqqında qanunu neçənci ildən qüvvəyə minmişdir?

- 1994
- 1995
- √ 1996
- 1991
- 1993

272. Dünya ölkələri beynəlxalq standartların tətbiqinin neçə variantını istifadə edirlər?

- √ 3
- 5
- 4
- 2
- 1

273. Aşağıdakı ölkələrin hansında Milli standartlaşdırma qeyri-dövlət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilir?

- Yaponiyada
- Rusiyada
- Ukraynada
- Belarusiyada
- √ Böyük Britaniyada

274. Texniki rəqlamentə aid olan cavab hansıdır?

- Məhsulun istifadəyə yararlılığını xarakterizə edən sənədlər
- Məhsulun konstruksiyalaşdırılmasını xarakterizə edən sənədlər
- √ Ölkənin texniki qanunvericiliyi
- Məhsulun istehsal texnologiyasını xarakterizə edən sənədlər
- Məhsulun işlənməsini xarakterizə edən sənədlər

275. Aşağıdakılardan hansı standartlaşdırmaya aid deyildir?

- Ölçmələrin dəqiqliyini və vəhdətini təmin etmək
- Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) insanın həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün təhlükəsizliyini təmin etmək
- Bütün növ resursların qənaətini təmin etmək
- √ İstehsal müəssisələrində aparılan işləri təşkil etmək

- İstehlakçıların məhsulların (işlərin, xidmətlərin) nomenklaturası və keyfiyyəti haqqında tam informasiyaya malik olmalarını təmin etmək
- 276.** Texniki-iqtisadi əməkdaşlıq edən bir qrup ərazi dövlətlərinin qəbul və istifadə etdikləri standartlar hansı standartlardır?
- Dövlətlərarası
  - Sahə
  - Milli
  - Beynəlxalq
  - ✓ Regional
- 277.** Standartlaşdırma aspektinə aşağıdakılardan hansı aiddir?
- Məhsulun etibarlılığına tələblər
  - Məhsulun imtinasızlığına tələblər
  - ✓ Məhsulun komplektliliyinə tələblər
  - Məhsulun uzunömürlülüyünə tələblər
  - Məhsulun təmirə yararlılığına tələblər
- 278.** Hansı cavab standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə aiddir?
- Texniki xəritələr
  - Cizgilər
  - ✓ Texniki-iqtisadi informasiya təsnifçiləri
  - Konstruktiv-texnoloji sənədlər
  - İstehsal -texnoloji sənədlər
- 279.** Standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?
- İstehsal -texnoloji sənədlər
  - Konstruktiv-texnoloji sənədlər
  - ✓ Standartlaşdırma üzrə qaydalar
  - Cizgilər
  - Texniki xəritələr
- 280.** Normativ sənədlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?
- Texniki xəritələr
  - İstehsal -texnoloji sənədlər
  - ✓ Standartlar
  - Cizgilər
  - Konstruktiv-texnoloji sənədlər
- 281.** Aşağıdakılardan hansı standartlaşdırmaya aiddir?
- ✓ Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) insanın həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün təhlükəsizliyini təmin etmək
  - Keyfiyyətə nəzarəti təşkil etmək
  - Satışı təşkil etmək
  - İstehsal proseslərini təşkil etmək
  - İstehsal müəssisələrində aparılan işləri təşkil etmək
- 282.** Dünya dövlətlərinin əksəriyyətinin qəbul və istifadə etdiyi standartlar hansı standartlardır?
- Dövlətlərarası
  - Regional
  - Milli
  - ✓ Beynəlxalq
  - Sahə
- 283.** Standartın təsir dairəsi necə təyin edilir?

- Standartı işləyib hazırlayan təşkilatın təşəbbüsü ilə
- Texniki şərtlərin standartını işləyib hazırlayan təşkilatın statusu ilə
- Dövlət standartlarını qəbul etmiş təşkilatın təşəbbüsü ilə
- √ Verilmiş kateqoriyalı standartı qəbul etmiş (təsdiq etmiş) orqanın statusu və səriştəliliyi ilə
- Nazirliklərin standartlaşdırma üzrə baza təşkilatları tərəfindən

284. Standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Standartlar
- √ Konstruktiv-texnoloji sənədlər
- Standartlaşdırma üzrə qaydalar
- Texniki-iqtisadi informasiya təsnifçiləri
- Texniki reqlamentlər

285. Aşağıda göstərilənlərdən hansı texniki reqlamentə aid deyildir?

- Ölkə Prezidentinin texniki xarakterli tələbləri özündə əks etdirən fərmanları və Hökumət qərarları
- √ Məhsulun istehsal texnologiyasını xarakterizə edən sənədlər
- Hökumətin xüsusi nəzarət orqanlarının texniki normaları və qaydaları
- Məcburi standartlar
- Ölkənin texniki qanunvericiliyi

286. Standartlaşdırılan obyektlərin parametrik sıraları nəyin əsasında qurulur?

- Riyazi gözləmələr əsasında
- Qəbul edilmiş xarakteristikaların mexaniki yığılı əsasında
- √ Üstünlük ədədlər sistemi əsasında
- Eksperimental tədqiqatların nəticələri əsasında
- Diferensial metod əsasında

287. Regional standartlaşdırma nədir?

- Standartlaşdırma üzrə elə fəaliyyət sahəsidir ki, burada iştirak etmə dünyanın bir çox ölkələrinin müvafiq orqanları üçün açıqdır
- Standartlaşdırma üzrə elə fəaliyyət sahəsidir ki, burada iştirak etmə dünyanın sənaye cəhətdən inkişaf etmiş regional dövlətlərinin müvafiq orqanları üçün açıqdır
- √ Standartlaşdırma üzrə elə fəaliyyət sahəsidir ki, burada iştirak etmə dünyanın ancaq bir coğrafi və ya iqtisadi regionunun dövlətlərinin müvafiq orqanları üçün açıqdır
- Standartlaşdırma üzrə elə fəaliyyət sahəsidir ki, burada iştirak etmə dünyanın ancaq üç ölkəsi üçün açıqdır
- Standartlaşdırma üzrə elə fəaliyyət sahəsidir ki, burada iştirak etmə bir neçə iqtisadi regionun dövlətlərinin müvafiq orqanları üçün açıqdır

288. Standartlaşdırma aspektinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- Terminlər və təriflər
- Şərti işarələr və ixtisarlər
- √ Məhsulun uzunömürlülüynə və təmirə yararlılığına tələblər
- Məhsulun komplektliliyinə tələblər
- Keyfiyyət səviyyəsinin əsas göstəricilərinə tələblər

289. Standartlaşdırma aspektinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- √ Şərti işarələr və ixtisarlər
- Məhsulun imtinasızlığına tələblər
- Məhsulun etibarlılığına tələblər
- Məhsulun təmirə yararlılığına tələblər
- Məhsulun uzunömürlülüynə tələblər

290. Aşağıdakılardan hansı standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə aid edilə bilməz?

- standartlar
- standartlaşdırma üzrə qaydalar
- texniki-iqtisadi informasiya təsnifçiləri
- texniki rəqlamentlər
- √ texniki şərtlər

291. Sahə standartları, texniki şərtlər və müəssisə standartları təsdiq edildikdən sonra hansı müddət ərzində dövlət informasiya bankına göndərməlidir?

- 40 gün
- 50 gün
- 15 gün
- √ 30 gün
- 45 gün

292. Aşağıdakılardan hansı sahə standartları obyektlərinə aiddir?

- Ümumtexniki və təşkilati-metodik qaydalar və normalar
- Sahələrarası tətbiq olunan məmulatların dəqiqlik normaları
- Ölçmə vasitələrinin, maşınların dövlət sınağı
- √ Sahədə tətbiq olunan eyni texnoloji proseslər
- Elmi-texniki terminlər və işarələr

293. Dövlət standartlarının əsas obyektləri (standartlaşdırma obyektləri) neçə şərti qrupa bölünür

- 3
- 10
- √ 9
- 7
- 5

294. Standartlar nədən asılı olaraq kateqoriyalara bölünür?

- Standartlaşdırma obyektindən
- Standartın strukturundan
- √ Təsir dairəsindən
- Təsdiq olunma yerindən
- Təsdiq olunma tarixindən

295. Məhsul (xidmət) üçün standartlar həmçinin məhsul (xidmət) qrupuna və ya konkret məhsula (xidmətə) tələbləri təyin edir. Bu normativ sənədlərin neçə növmüxtəlifliyi vardır?

- 3
- 5
- 6
- 4
- √ 2

296. Hansı əsasverici standarta görə müxtəlif kateqoriyalı standartlar növlərə bölünür?

- AZS 1.5 - 96
- AZS 1.6 - 96
- √ AZS 1.0 - 96
- AZS 1.2 - 96
- AZS 1.3 - 96

297. Respublikada neçə növ standartlar işlənilib hazırlanır?

- 2
- 6

- 5
- √ 4
- 3

298. Ümumi texniki şərtlərin standartları adətən neçə bölmədən ibarət olur?

- 4
- 10
- 9
- √ 8
- 6

299. Standartlar neçə növ tələbləri nəzərdə tutur?

- 5
- 6
- 3
- √ 2
- 4

300. Standartlar neçə kateqoriyaya bölünür?

- 4
- 8
- 7
- √ 6
- 5

301. Sahə standartı nədir?

- √ Azərbaycan Respublikasının nazirliyi tərəfindən təsdiq olunmuş
- Dövlətlərarası standartlar
- Milli standartlar
- Bütün sahələri əhatə edən standartlar
- Müəssisələrdə tətbiq olunan standartlar

302. Aşağıdakılardan hansı ümumi texniki şərtlərin standartlarının bölməsinə aid deyildir

- √ Məhsulun layihələndirilməsi qaydaları
- Məhsulun qəbul qaydaları
- Əsas parametrlər (ölçülər)
- Keyfiyyət parametrlərinə, qablaşdırmaya, nişanlamaya ümumi tələblər
- Təhlükəsizlik tələbləri

303. Sahə standartları obyektlərinə aid olmayanla hansıdır?

- Sahədə tətbiq olunan uyğun texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan müxtəlif texnoloji proseslər
- √ Ümumtexniki və təşkilati-metodik qaydalar və normalar
- Sahədə tətbiq olunan eyni texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan oxşar texnoloji proseslər

304. Aşağıdakı bəndlərdən hansı dövlət standartlarının məcburi tələblərinə aid deyil ?

- √ Məhsulların kompleks standartlaşdırılması
- Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) təhlükəsizlik texnikası və istehsalat sanitariyası tələbləri
- Ölçmələrin dəqiqliyini və vəhdətini təmin edən metroloji norma, qayda, tələb və müddəalar
-) Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) elm, texnika və texnologiyanın inkişafına uyğunluğu
- Məhsulların (işlərin, xidmətlərin) insanın həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ətraf mühit üçün təhlükəsizliyi

- 305.** ГОСТ nədir?
- Rusiya standartı
  - Regional standart
  - Milli standart
  - Beynəlxalq standart
  - ✓ Dövlətlərarası standart
- 306.** Təşkilati-metodik və ümumtexniki standartların qüvvədəqalma müddəti neçə ilə təsdiq edilir?
- 8 ilə
  - ✓ qeyri-məhdud müddətə
  - 3 ilə
  - 4ilə
  - 5 ilə
- 307.** Standrtın layihəsi rəy üçün hansı təşkilata göndərilir?
- Texniki komitə üzvlərinə
  - ✓ Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilatlara
  - Sifarişçi təşkilata
  - Dövlət nəzarət orqanlarına
  - Standartın tətbiqini təşkil edən təşkilatlara
- 308.** Standartın işlənməsinin birinci mərhələsində tərtib edilən texniki tapşırıqın layihəsində standartlaşdırma obyektinin xüsusiyyətini, standartın kateqoriyasını və növünü nəzərə alaraq neçə növ məlumat göstərilir?
- ✓ 8
  - 10
  - 3
  - 5
  - 6
- 309.** Standrtın layihəsi rəy üçün hansı təşkilata göndərilir?
- Standartlaşdırma üzrə regional institutlara
  - Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq institutlara
  - Standartlaşdırma üzrə regional təşkilatlara
  - Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilatlara
  - ✓ Standartın tətbiqini təşkil edən təşkilatlara
- 310.** Dövlət standartlarının adları hansı dildə yazılmışdır?
- ✓ Milli və ingilis
  - Milli, rus və fransız
  - Milli və rus
  - Milli, rus, ingilis və fransız
  - Milli
- 311.** Standartların işlənilib hazırlanmasının vahid təşkilati sxemi hansı standartda nəzərdə tutulmuşdur?
- AZS 1.0 – 96
  - AZS 1.6 – 96
  - AZS 1.4 – 96
  - AZS 1.3 – 96
  - ✓ AZS 1.2 – 96
- 312.** Standartın işlənilib hazırlanmasına orta hesabla neçə il tələb olunur?

- 1,0 il
- √ 1,5 il
- 5 il
- 3 il
- 2,5 il

313. Standart layihəsinin izahat vərəqi standartın işlənməsinin hansı mərhələsində tərtib olunur?

- I
- V
- IV
- III
- √ II

314. Standartların işlənilib hazırlanmasının I mərhələsi nə ilə yekunlaşır?

- Standartın layihəsi hazırlanır
- Standartın layihəsi təsdiq edilir
- √ Texniki tapşırıq tərtib və təsdiq edilir
- Standartın əsas bölmələri işlənilib hazırlanır
- Standartın layihəsi razılaşdırılır

315. Sahə standartlarının işlənilib hazırlanması, razılaşdırılması, təsdiqi və qeydiyyatı qaydalarını müəyyən edən standart hansıdır?

- AZS 1.2 - 96
- AZS 1.4 - 96
- √ AZS 1.6 - 96
- AZS 1.3 - 96
- AZS 1.0 - 96

316. Standartın layihəsinin izahat vərəqində neçə növ məlumatlar verilir?

- 9
- √ 11
- 5
- 13
- 7

317. Standartın layihəsi rəy üçün hansı təşkilata göndərilir?

- √ Dövlət nəzarət orqanlarına
- Standartlaşdırma üzrə regional institutlara
- Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq institutlara
- Standartlaşdırma üzrə regional təşkilatlara
- Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilatlara

318. Hansı standart standartların tərtibi, şərh, rəsmiləşdirilməsi və məzmununa olan ümumi tələbləri xarakterizə edir?

- AZS 1.0 – 96
- AZS 1.2 – 96
- √ AZS 1.5 – 96
- AZS 1.4 – 96
- AZS 1.3 – 96

319. Hansı standart müəssisə standartlarına aid ümumi müddəaları müəyyən edir?

- AZS 1.0 - 96
- AZS 1.4 - 96
- √ AZS 1.4 - 96
- AZS 1.3 - 96

- AZS 1.2 - 96
- 320.** Dövlət standartlaşdırma sisteminin standartların kompleksində Texniki şərtlərin işlənməsi, razılaşdırılması, təsdiqi və qeydiyyatı hansı standartla müəyyən edilir?
- AZS 1.2 - 96
  - AZS 1.5 - 96
  - AZS 1.4 - 96
  - √ AZS 1.3 - 96
  - AZS 1.0 - 96
- 321.** TSVS standartları neçənci ildən tətbiq olunmağa başlamışdır?
- 1970
  - 1972
  - 1974
  - √ 1975
  - 1971
- 322.** KSVS standartları neçənci ildən qüvvəyə minmişdir?
- 1960
  - √ 1971
  - 1980
  - 1996
  - 1970
- 323.** Aşağıdakı standartlardan hansı KSVS standartıdır?
- ГОСТ 14.201 - 83
  - √ ГОСТ 2.031 – 83
  - ГОСТ 1.0 85
  - ГОСТ 10169 - 77
  - ГОСТ 3.015 - 76
- 324.** KSVS standartına əsasən məmulat və onu təşkil edən hissələrin qarşılıqlı əlaqəsini şərti işarələrlə özündə əks etdirən qrafiki konstruktor sənədi necə adlanır?
- Çertyoj
  - Şəkil
  - √ Sxem
  - Nəzəri çertyoj
  - Eskiz
- 325.** KSVS standartında məmulat və texniki sənədlərin işarələnməsi strukturuna görə təsnifat xarakteristikasının kodu necə işarələnir?
- XX
  - XXXX
  - XXXXX
  - √ XXXXXX
  - XXX
- 326.** ГОСТ 2.103 – 68 standartına görə konstruktor sənədlərinin işlənməsi neçə mərhələdən ibarətdir?
- 2
  - √ 4
  - 5
  - 6
  - 3

327. Hazırda TSVS kompleksinə neçə dövlət standartı daxildir?
- 30 – dan çox
  - √ 50 dən çox
  - 60 – dan çox
  - 70 – dən çox
  - 40 – dan çox
328. TSVS – də ifadə edilmiş qaydaları və müddəaları aşağıda verilənlərdən hansına aid etmək olar?
- Texniki – texnoloji məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - Texniki – iqtisadi məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - √ Elmi – texniki məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - Çertyoj – qrafiki məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - Konstruktor – texnoloji məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
329. KSVS standartlarında məlumatların və texniki sənədlərin işarələnməsi strukturuna görə işçi təşkilatın kodu necə işarələnir?
- XX
  - √ XXXX
  - XXXXX
  - XXXXXX
  - XXX
330. TSVS standartlarının işarələnməsi hansı prinsip üzrə aparılır?
- Qruplaşma
  - Sistemləşmə
  - √ Təsnifatlaşma
  - Tipləşmə
  - Sınıflaşma
331. Aşağıdakılar müəssisələrdə əməyin təşkili vasitəsidir və müəssisənin bütün xidmətləri üçün ilk məlumat mənbəyidir. Onlar hansılardır?
- √ Texniki sənədlər
  - Çertyojlar
  - Layihələr
  - Konstruktor sənədləri
  - Texnoloji sənədlər
332. KSVS standartına görə layihələndirilməsi, istehsalı və onlara müvafiq konstruktor sənədləri hazırlanması baxımından bütün mövcud çoxadlı məlumatlar əsasən neçə növə ayrılır?
- 2
  - √ 4
  - 10
  - 15
  - 3
333. TSVS kompleksinə daxil olan dövlət standartlarının 9 – cu qrupu nəyi müəyyən edir?
- Ümumi müddəaları
  - Əsas istehsalat sənədlərini
  - Köməkçi istehsalat sənədlərini
  - √ Məlumatlar bazasını
  - Əsas standartları
334. Texnoloji sənədlərin formaları və onların tərtib edilmə qaydaları hansı qrup vasitəsi ilə müəyyən olunur?

- 5
- 4
- 3
- 7
- √ 6

335. Texnoloji sənədlərin təsnifatlaşması və işarələnməsi hansı qrupa aid edilir?

- √ 2
- 4
- 0
- 1
- 3

336. Bu standartlar texnoloji sənədlərə aid olan ümumi müddəaları müəyyən edir. Onlar hansı qrupu təmsil edir?

- 0
- 4
- 3
- √ 2
- 1

337. TSVS kompleksinə daxil olan dövlət standartları neçə təsnifat qrupuna bölünür?

- √ 10
- 50
- 40
- 30
- 20

338. Texnoloji sənədlərin vahid sistemi kompleksinə daxil olan standartlar neçənci snifə mənsubdur?

- 4 - cü
- 5 – ci
- 1- ci
- 2 - ci
- √ 3 – cü

339. TSVS kompleksinə daxil olan standartların ehtiyat qrupları hansılardır?

- 4 ; 5
- 6 ; 7
- √ 7 ; 8
- 5 ; 6
- 3 ; 4

340. Bu qrup sınaq və nəzarət üçün texnoloji sənədlərin tərtib edilmə qaydalarını müəyyən edir. Bu hansı qrupdur?

- 4
- 2
- 1
- √ 5
- 3

341. İş növləri üzrə ixtisaslaşdırılmış texnoloji sənədlərin tərtib edilmə qaydaları aşağıda verilən qruplardan birinə aid edilir. Düzgün cavabı seçin.

- √ 4
- 3
- 2
- 1
- 0

342. Məmulatlarda detalların və yığım vahidlərinin tətbiqi və texnoloji təchizat vasitələrinin uçotu üzrə olan standartlar aşağıda verilən qrup vasitəsi ilə təyin olunur. Bu qrup hansıdır?

- √ 3
- 4
- 1
- 0
- 2

343. Bu qrup standartlar TSVS kompleksinə daxil olan standartların təyinatını, yayılma sahəsini, təsnifatlaşma və işarələnməsini müəyyən edir. Bu qrup hansıdır?

- 4
- 1
- √ 0
- 2
- 3

344. İTHVS standartlarının işarələnməsi hansı prinsip əsasında aparılır?

- √ təsnifatlaşma
- sinifləşdirmə
- kodlaşdırma
- sistemləşdirmə
- kataloqlaşma

345. İstehsalatın texnoloji hazırlanmasının vahid sisteminə neçə dövlət standartı daxildir?

- √ 50-dən çox
- 10-dan çox
- 20-dən çox
- 30-dan çox
- 40-dan çox

346. Hansı işlərin geniş tətbiqini İTHVS nəzərdə tutur?

- yükləmənin
- boşaltmanın
- çatdırılmanın
- daşınmanın
- √ idarəetmə işlərinin

347. İstehsalatın hazırlanmasının vahid sistemi hansı işlərin geniş tətbiqini nəzərdə tutur?

- √ mühəndis-texniki işlərin
- çatdırılmanın
- boşaltmanın
- daşınmanın
- yükləmənin

348. İTHVS hansı işlərin geniş tətbiqini nəzərdə tutur?

- yükləmənin
- çatdırılmanın
- boşaltmanın
- daşınmanın
- ✓ istehsalat proseslərinin avtomatlaşdırılması vasitələrin

349. TSVS standartlarının işarələnməsi hansı prinsip üzrə aparıla bilməz?

- ✓ Sistemləşmə
- Ümumiləşdirmə
- İdentifikatlaşdırma
- Kodlaşdırma
- Təsnifatlaşma

350. Layihələndirmənin maket metodları və digər standartlar qrupları hansı təsnifat qrupuna aid edilir?

- 5 və 6
- ✓ 8 və 9
- 7 və 8
- 6 və 7
- 4 və 5

351. Sxəmlərin yerinə yetirilmə qaydaları aşağıdakı təsnifat qruplarından birinə şamil olunur. Düzgün variantı seçin.

- ✓ 7
- 8
- 4
- 5
- 6

352. Maşınqayırma və cihazqayırma məmulatlarının çertyojlarının yerinə yetirilmə qaydaları hansı təsnifat qrupuna daxildir?

- 3
- 0
- 1
- 2
- ✓ 4

353. Konstruktor sənədlərində məmulatların təsnifatı və işarələnməsinin aid edildiyi qrup aşağıda göstərilən variantlardan biridir. Düzgün variantı seçin.

- 3
- 4
- 0
- 1
- ✓ 2

354. Bu qrupun standartları KSVS standartlarının təyinatını, yayılma sahəsini, təsnifatını və işarələnməsini müəyyən edir. Bu hansı qrupdur?

- [yeni cavab]
- 1
- ✓ 0
- 2
- 3
- 4

355. KSVS standartları neçə təsnifat qrupuna bölünür?

- 25
- 5

- √ 10
- 15
- 20

356. KSVS standartlar kompleksinə daxil olan dövlət standartları hansı sinifə aiddir?

- Beşinci sinif
- √ İkinci sinif
- Birinci sinif
- Üçüncü sinif
- Dördüncü sinif

357. Ümumtexniki standartların kompleks sistemlərinin yaradılmasına səbəb nə idi?

- √ İstehsalın geniş miqyasda inkişafı və müəssisələrin sahələrarası əlaqələrinin
- İctimai istehsalın inkişafı
- Sahələrarası əlaqələrin genişlənməsi
- Elmi – texniki tərəqqi
- İstehsalın geniş miqyasda inkişafı

358. Respublikada istehsal edilən məhsulun ixrac edilməsi üçün normativ sənədlərin tətbiqi nə ilə təyin edilir?

- Standartlarda verilmiş məcburi və ya tövsiyə olunan tələblərlə
- İstehsal müəssisəsinin texniki səviyyəsi ilə
- √ Tərəf müqabilləri arasında bağlanmış müqavilə ilə
- İxrac edilən məhsulun keyfiyyət göstəriciləri ilə
- Texniki şərtlərdə verilmiş parametrlərlə

359. Yeni dövlətlərarası standartlar (QOST) Azərbaycan Respublikasının ərazisində hansı orqanın qərarı ilə qüvvəyə minir?

- Prezident Aparatının
- Səhiyyə nazirliyinin
- √ Azərdövlətstandartın
- Muvafiq nazirliklərin
- Nazirlər Kabinetinin

360. Normativ sənədlərin Respublikada tətbiqi neçə formada həyata keçirilir?

- √ 3
- 5
- 6
- 4
- 2

361. Hansı kateqoriyalı standartlar cild metodu ilə qəbul edilə bilər?

- √ Beynəlxalq standartlar
- Elmi-texniki və mühəndis cəmiyyətlərinin və digər ictimai birliklərin
- Texniki şərtlərin standartları
- Sahə standartları
- Milli standartlar

362. Standartların tətbiqinin birinci üsulu aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutur?

- Standartın digər normativ sənədə daxil edilməsini
- Standartın digər Dövlət Proqramına daxil edilməsini
- Standartın digər əsasverici sənədə daxil edilməsini
- Standartın digər hüquqi aktlara daxil edilməsini
- √ Standartın idarəetmə fəaliyyəti proseslərində tətbiqini

363. əmtə mallarının ştrixli kodlaşdırılması ideyasının yaranması neçənci illərə təsadüf edir?

- Keçən əsrin 10 – cu illərinə
- √ Keçən əsrin 30 - cu illərinə
- Keçən əsrin 40 – cı illərinə
- Keçən əsrin 50 – ci illərinə
- Keçən əsrin 20 – ci illərinə

364. Neçənci illərdən əmtə mallarının ştrixli kodlaşdırılması ideyası tətbiq olunmağa başladı?

- √ Keçən əsrin 60 – 70 - ci illərdən
- Keçən əsrin 60 – 65 – ci illərdən
- Keçən əsrin 65 – 70 – ci illərdən
- Keçən əsrin 70 – 75 – ci illərdən
- Keçən əsrin 50 – 60 – cı illərdən

365. Obyektlərin faset təsnifatlaşdırılması zamanı istifadə olunan metod necə adlanır?

- Ardıcıl
- İerarxiya
- √ Paralel
- Kodlaşdırma
- Ardıcıl və paralel

366. Obyektləri lazımi əlamətlərinə görə sistemləşdirməyə və fasetlərin hər hansı birləşməsi üzrə informasiya axtarışını həyata keçirməyə imkan verməsi, yarımçoxluqların formalaşmasına yaxşı şərait yaratması, informasiyanın əl ilə emalı üçün bir qədər uyğunsuz olması və s. əlamətlər faset təsnifatlaşdırmasının hansı xüsusiyyətinin zəruriliyini xarakterizə edir?

- √ Çevikliyin
- Çox çevikliyin
- Normal çevikliyin
- Qeyri – normal çevikliyin
- Az çevikliyin

367. Faset təsnifatlaşdırılmasının əsas üstünlüyü nədədir?

- √ Strukturun çevikliyində
- Strukturun az çevikliyində
- Strukturun qeyri - normal çevikliyində
- Strukturun çox çevikliyində
- Strukturun qeyri – çevikliyində

368. Təsnifatlaşdırmanın faset metodu aşağıda göstərilən xüsusiyyətlərdən biri ilə xarakterizə olunur. Düzgün variantı qeyd edin.

- √ Obyektlər çoxluğu verilmiş əlamətlərə malik olan konkret məsələlərin həlli üçün yarımçoxluqlara bölünür
- Qrup çoxluqlara bölünür
- Tam çoxluqlara bölünür
- Bütöv çoxluqlara bölünür
- Çoxluqlara bölünür

369. Müəyyən əlamətlərə malik olan konkret yarımçoxluğu obyektlər çoxluğundan ayırmaq üçün nə etmək lazımdır?

- Obyekti hər tərəfli xarakterizə edən əsas əlamətləri seçmək lazımdır
- √ Obyekti hərtərəfli xarakterizə edən və onun identifikatlaşdırılmasını təmin edən əsas əlamətləri seçmək, onları həmcinslik prinsipi üzrə fasetlərdə qruplaşdırmaq və onlara kod vermək lazımdır
- Obyekti hərtərəfli xarakterizə edən əsas əlamətləri həmcinslik prinsipi üzrə fasetlərdə qruplaşdırmaq lazımdır
- Obyekti hərtərəfli xarakterizə edən əsas əlamətlərə kod vermək lazımdır
- Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən əsas əlaməti seçmək lazımdır

370. İerarxiya təsnifatlaşdırılmasının az çevikliyi sübut edən hansı faktordur?
- Əlamətlər əvvəlcədən qəbul olunur
  - ✓ Əlamətlər əvvəlcədən qəbul olunur və bu əlamətlərə görə bölgü aparılır, əlamətlərin birgə tətbiq olunması nəzərdə tutulmur
  - Əlamətlərin birgə tətbiq olunması nəzərdə tutulur
  - Bu əlamətlərə görə bölgü aparılır
  - Əlamətlər birgə tətbiq olunur
371. Kodlaşdırma metodu hansı metodla sıx əlaqəlidir?
- Çoxluqların tam çoxluqlara bölünməsi
  - ✓ Çoxluqların yarım çoxluqlara bölünməsi
  - Çoxluqların normal çoxluqlara bölünməsi
  - Çoxluqların qeyri – normal çoxluqlara bölünməsi
  - Çoxluqların bütöv çoxluqlara bölünməsi
372. Ardıcıl metoddan əsasən hansı halda istifadə olunur?
- Faset təsnifat metodunun tətbiqi zamanı
  - Faset və ierarxiya təsnifat metodlarının tətbiqi zamanı
  - Paralel metodun tətbiqi zamanı
  - Kodlaşdırma metodunun tətbiqi zamanı
  - ✓ İerarxiya təsnifat metodunun tətbiqi zamanı
373. Aşağıdakılardan hansılar kodlaşdırmanın təsnifat metodlarıdır?
- Faset və ierarxiya
  - İerarxiya və ardıcıl
  - Faset, ierarxiya və paralel
  - ✓ Ardıcıl və paralel
  - Faset, ardıcıl və paralel
374. Kodlaşdırmanın təsnifat metodları neçə tipə bölünür?
- 1
  - 3
  - 4
  - 5
  - ✓ 2
375. Kodun əlifbası nədir?
- ✓ Müəyyən qaydada tərtib olunmuş işarələr sistemidir
  - Müəyyən qaydada tərtib olunmuş hərflər sistemidir
  - Müəyyən qaydada tərtib olunmuş rəqəmlər sistemidir.
  - Müəyyən qaydada tərtib edilmiş hərifli – rəqəmli sistemdir
  - Müəyyən qaydada tərtib olunmuş simvollar sistemidir
376. Obyektə və obyektlər qrupuna müəyyən qaydalar üzrə yaradılan kodun verilməsi necə adlanır?
- Kataloqlaşdırma
  - ✓ Kodlaşdırma
  - İşarələnmə
  - Nişanlama
  - İdentifikatlaşdırma
377. İerarxiya təsnifatlaşdırılmasını quran zaman ortaya çıxan ən ümdə və çətin məsələ nədir?
- Əlamətlər sisteminin seçilməsi

- Əlamətlərin ardıcıl düzülmə qaydasının təyini
- √ Əlamətlər sisteminin seçilməsi və onların ardıcıl düzülmə qaydasının təyini
- Əlamətlər sisteminin seçilməsi və onların paralel düzülmə qaydasının təyini
- Əlamətlər sisteminin tərtibi

378. Faset metodunda obyektlərin yarımçoxluğu hansı prinsip üzrə formalaşır?

- √ Xüsusiyyətdən ümumiyyətdən doğru
- Ümumidən xüsusiyyətdən doğru
- Xüsusiyyətdən ümumiyyətdən doğru
- Xüsusiyyətdən doğru
- Ümumiyyətdən doğru

379. İerarxiya metodunda obyektlərin bölgüsü hansı prinsip üzrə aparılır?

- Xüsusiyyətdən doğru
- Ümumiyyətdən və xüsusiyyətdən doğru
- √ Xüsusiyyətdən ümumiyyətdən doğru
- Ümumidən xüsusiyyətdən doğru
- Ümumiyyətdən doğru

380. Faset təsnifatlaşdırılmasını yaradan zaman aşağıdakı əsas qaydalardan hansılarına riayət etmək lazımdır?

- Obyektlər çoxluğunu xarakterizə edən fasetlərin ümumi sayından qoyulmuş məsələlərin həlli üçün zəruri fasetlər seçilir və onların dəqiq ardıcılığı müəyyənləşdirilir
- Əlamətlər müxtəlif fasetlərdə kəsişirlər
- Zəruri fasetlər seçilmir və onların dəqiq ardıcılığı müəyyənləşdirilmir
- √ Əlamətlər müxtəlif fasetlərdə kəsişmirlər, yəni hər bir əlamət digərindən özünün adına, qiymətinə və kod işarəsinə görə fərqlənir, obyektlər çoxluğunu xarakterizə edən fasetlərin ümumi sayından qoyulmuş məsələlərin həlli üçün zəruri fasetlər və onların dəqiq ardıcılığı müəyyənləşdirilir
- Əlamətlər müxtəlif fasetlərdə kəsişmirlər, yəni hər bir əlamət digərindən özünün adına, qiymətinə və kod işarəsinə görə fərqlənir

381. İerarxiya təsnifatlaşdırılmasının mənfi cəhəti nədədir?

- Strukturun çevikliyinə normal olmasında
- Strukturun çevikliyinə qeyri – normal olmasında
- √ Strukturun çevikliyinə az olmasında
- Strukturun çevikliyinə olmamasında
- Strukturun çevikliyinə çox olmasında

382. İlk dəfə hansı ölkədə mühəndis Con Vitvorot tərəfindən vintli yiv sistemi hazırlanmış və tətbiq edilmişdir?

- Misirdə
- Almaniyada
- Yaponiyada
- ABŞ-da
- √ İngiltərədə

383. Neçənci ildən etibarən ümumittifaq standartları dövlət standartları adlandırılmağa və ГОСТ indeksi ilə işarələnməyə başladı?

- 1937
- 1926
- 1930
- 1935
- √ 1940

384. Hazırda dyüm sistemindən istifadə edən ölkələrdə metrik və dyüm ölçülərinin qarşılıqlı əvəzlənməsi üçün mikrodüym qəbul edilmişdir. 1 mikrodüym neçə mikrona bərabərdir?

- √ 40
- 45

- 20
- 30
- 35

- 385.** Bizim ölkədə rəsmi standartlaşdırmanın geniş inkişafına möhkəm təməl qoyan Metrik ölçü və çəki sisteminin həyata keçirilməsi haqqında dekret neçənci ildə imzalandı?
- 1928-ci ildə
  - 1920-ci ildə
  - ✓ 1918-ci ildə
  - 1925-ci ildə
  - 1926-cı ildə
- 386.** 1946-cı ildə London şəhərində Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilat (İSO) yaradıldı. Bu zaman onun tərkibinə neçə ölkə daxil oldu?
- 35
  - 25
  - 29
  - 31
  - ✓ 33
- 387.** Dünyada ilk dəfə Standartlar Komitəsi neçənci ildə və hansı ölkədə yaradılmışdır?
- 1903-cü ildə Almaniyada
  - 1900-cü ildə Kanadada
  - 1895-ci ildə Hollandiyada
  - ✓ 1901-ci ildə İngiltərədə
  - 1902-ci ildə Fransada
- 388.** Birləşmiş Millətlər Təşkilatı çərçivəsində Standartlaşdırma məsələləri üzrə Koordinasiya Komitəsi neçənci ildə yaradıldı?
- 1939-cu ildə
  - ✓ 1943-cü ildə
  - 1942-ci ildə
  - 1941-ci ildə
  - 1940-cı ildə
- 389.** Universal onluq təsnifçisi UOT 621 sinifləşdirmədə nəyi göstərir?
- Ekologiya sahəsində olan ədəbiyyatı
  - Kənd təsərrüfatı sahəsində olan ədəbiyyatını
  - Biologiya sahəsində olan ədəbiyyatı
  - Tibb sahəsində olan ədəbiyyatı
  - ✓ Ümumi maşınqayırma və elektronika sahəsində olan ədəbiyyatı
- 390.** Standartlaşdırmanın bu üsulu unifikasiya olunmuş avtonom yığım vahidlərindən istifadə edərək maşın, avadanlıq və digər məmulatların yaradılması ilə əlaqədardır. Bu, hansı üsuldur?
- Simplifikatlaşdırma
  - Unifikasiya
  - Sistemləşdirmə
  - ✓ Aqreqatlaşdırma
  - Tipləşdirmə
- 391.** Məmulatların markalarının və tip ölçülərinin rəasional kombinə edilməsi imkanları Standartlaşdırmanın hansı üsulunda məhduddur?
- Tipləşdirmə
  - Unifikasiya
  - Sistemləşdirmə
  - Aqreqatlaşdırma

√ Simplifikatlaşdırma

392. Standartlaşdırmanın bu üsulunda obyektə heç bir texniki təkmilləşdirmə işi aparılmır, yəni onlar texniki dəyişikliklərə məruz qalmır. Bu, standartlaşdırmanın hansı üsuludur?

- √ Simplifikatlaşdırma
- Sistemləşdirmə
- Unifikasiya
- Tipləşdirmə
- Aqreqatlaşdırma

393. İSO-nun hansı komitəsi tərəfindən simplifikatlaşdırmaya tərif verilmişdir?

- İNFKO
- DEVKO
- KASKO
- √ STAKO
- REMKO

394. İstehsalın kütləvililiyinin artmasına neçə amil təsir edir?

- 3
- 6
- 5
- 4
- √ 7

395. əgər texniki-iqtisadi göstərici kimi müəssisənin iqtisadi səmərəliliyi qəbul edilmişdirsə, onda unifikasiya səviyyəsinin optimal qiyməti neçə faizə bərabər olur?

- 50
- 60
- 69
- 67
- √ 65

396. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın kütləvililiyinin artmasına təsir etmir?

- Aqreqatlaşdırma (yeni texnikanın mənimsənilməsi prosesini sürətləndirir)
- √ Məmulatların sınaq metodlarının təkmilləşdirilməsi
- Məmulatların optimal parametrik, yaxud ölçü sıralarının seçilməsi
- Unifikasiya (nomenklaturanın lazım olmayan müxtəlifliyinin aradan qaldırılması)
- Standartlaşdırma (dəqiq müəyyənləşdirilmiş parametrlər)

397. İstehsalatın texniki-iqtisadi göstəricisi kimi xüsusi kapital xərcləri qəbul edilmişdirsə, onda unifikasiya səviyyəsinin optimal qiyməti neçə faizə bərabər olur?

- 50
- 69
- √ 67
- 65
- 60

398. əgər istehsalatın texniki-iqtisadi göstəricisi kimi müəssisənin iqtisadi səmərəliliyi qəbul edilmişdirsə, onda standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin optimal qiyməti nəyə uyğun qəbul edilir?

- √ Maksimum iqtisadi səmərəyə
- Konstruktor-texnoloji həllərin nominal qiymətinə
- İqtisadi səmərənin minimal qiymətinə
- Xüsusi kapital xərclərin nominal qiymətinə
- Xüsusi kapital xərclərin minimal qiymətinə

399. əgər istehsalatın texniki-iqtisadi göstəricisi kimi xüsusi kapital xərcləri qəbul edilmişdirsə, onda standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin optimal qiyməti nəyə uyğun qəbul edilir?

- İqtisadi səmərənin minimal qiymətinə
- Konstruktiv-texnoloji həllərin nominal qiymətinə
- Maksimum iqtisadi səmərəyə
- ✓ Xüsusi kapital xərclərinin minimal qiymətinə
- Xüsusi kapital xərclərinin nominal qiymətinə

400. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın kütləviliyinin artmasına təsir edir?

- Məmulatların sınaq avadanlıqlarının təkmilləşdirilməsi
- Məmulatların sınaq laboratoriyalarının təkmilləşdirilməsi
- ✓ Məmulatların optimal parametrik, yaxud ölçü sıralarının seçilməsi
- Məmulatların sınaq metodlarının təkmilləşdirilməsi
- Məmulatların sınaq vasitələrinin təkmilləşdirilməsi

401. Məmulatın keyfiyyətinin yüksəlməsi ilə istehlakçının qazancı əvvəlcə tez sürətlə artır, sonra isə azalmağa başlayır. Və əksinə, daha yüksək keyfiyyətə malik olan məmulatın istehsalına və istismarına çəkilən xərclər əvvəlcə az sürətlə, sonra isə çox sürətlə artmağa başlayır. Bu halda keyfiyyətin hansı səviyyəsi optimal sayılır?

- O səviyyə ki, burada istehlakçının gəliri ilə istehsala çəkilən xərclər bir-birinə bərabər olsun
- O səviyyə ki, burada həm istehsalçı, həm də istehlakçının ən yüksək gəlirləri olsun
- ✓ O səviyyə ki, burada istehlakçının gəliri ilə istehsala çəkilən xərclər arasındakı fərq ən böyük olsun
- O səviyyə ki, burada istehsalın və istismarın (istehlakın) səviyyələri bir-birinə yaxın olsun
- O səviyyə ki, burada istehlakçının gəliri ilə istehsala çəkilən xərclər arasındakı fərq ən kiçik olsun

402. Məmulatların daxili maşın unifikasiya səviyyəsini qiymətləndirən zaman unifikasiya səviyyəsinin göstəricisi adlanan əmsaldən istifadə edirlər. Bu əmsal hansı düsturla təyin edilir?

•

$$K_n = \frac{1}{N-1} \left(1 - \sum_{i=1}^n a_i\right) - 100$$

•

$$K_n = \frac{1}{2\sigma\sqrt{H}} \left(1 + \sum_{i=1}^n a_i\right) - 100$$

•

$$K_n = \frac{1}{\sigma\sqrt{2H}} \left(1 + \sum_{i=1}^n a_i\right) - 100$$

•

✓

$$K_n = \frac{N}{N-1} \left(1 - \sum_{i=1}^n a_i\right) - 100$$

•

$$K_n = \frac{1}{N-1} \left(1 + \sum_{i=1}^n a_i\right) - 100$$

•

403. Hansı səbəbə görə standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsini 100 faizə qədər qaldırmaq məqsədəuyğundur?

- Çünki onun optimal səviyyəsindən aşağı salınması müəssisənin iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərir
- ✓ Çünki onun optimal səviyyədən yuxarı qaldırılması istehsalatın texniki iqtisadi göstəricilərinə mənfi təsir edir
- Çünki onun 100 faizə qaldırılması konstruktor və texnoloji təşkilatın işini çətinləşdirir
- Çünki onun 100 faizə qaldırılması konstruktor sənədlərinin işlənməsinin əmək tutumunu artırır
- Çünki onun 100 faizə qaldırılması istehsal texnologiyasına mənfi təsir edir

404. Hansı göstəricilər məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına nəzərə çarpacaq dərəcədə təsir edir?
- √ Məmulatın etibarlılığına
  - Məmulatın normativ - texniki sənədlərinin hazırlanmasının keyfiyyətinə
  - Məmulatın normativ sənədlərinin hazırlanmasının keyfiyyətinə
  - Məmulatın texnoloji sənədlərinin hazırlanmasının keyfiyyətinə
  - Məmulatın konstruktor sənədlərinin hazırlanmasının keyfiyyətinə
405. Məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması hansı göstəricilərə nəzərə çarpacaq dərəcədə təsir etmir?
- Məmulatın material tutumuna (xammala, materiallara, yanacağa, enerjiyə, işçi qüvvəsinə qənaət)
  - √ Məmulatın konstruktor və texnoloji sənədlərinin hazırlanmasının keyfiyyətinə
  - Məmulatın etibarlılığına
  - Uzunömürlülüyə (ümumi xidmət müddətinin yüksəlməsi, təmirlərarası müddətlərin uzadılması)
  - Fond tutumuna (əsas və dövrüyyə fondlarına qənaət)
406. Standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstərici olan tətbiqolunma əmsalı nə məqsədlə istifadə olunur?
- Sahələrdə və ya texnikanın müxtəlif istiqamətləri üzrə
  - İstehsal müəssisəsinin proseslərinin avtomatlaşdırılma səviyyəsini təyin
  - Məmulatın texniki təkmilləşdirilməsini təyin etmək üçün
  - dərəcəsini təyin etmək üçün
  - Texniki məmulatların konstruksiyalarının yeniləşdirilməsinin
  - √ Müxtəlif sahələrdə tətbiq edilən avadanlıqların təkmilləşdirilmə
407. Tətbiqolunma əmsalı neçə formada təyin olunur?
- 4
  - 6
  - 2
  - √ 3
  - 5
408. Standartlaşdırma və unifikasiya səviyyəsinin əsas göstəricilərindən biri olub $K_n = N/n$ düsturu ilə təyin olunan əmsal necə adlanır?
- Qrup məmulatların unifikasiya əmsalı
  - Qarşılıqlı əvəzolunma əmsalı
  - Tətbiqolunma əmsalı
  - √ Təkrarlanma əmsalı
  - Qarşılıqlı unifikasiya əmsalı
409. Unifikasiya səviyyəsinin və Standartlaşdırmanın əsas göstəriciləri neçə əmsalla xarakterizə olunur?
- 3
  - 10
  - 5
  - √ 4
  - 2
410. Tətbiqolunma əmsalının (əsas göstərici) hesablanması hansı səviyyədə aparılır?
- Qovşaqların konstruktiv ölçüləri səviyyəsində
  - Aqreqatların konstruktiv ölçüləri səviyyəsində
  - √ Detalların tip ölçüləri səviyyəsində
  - Aqreqatların və qovşaqların texniki parametrləri səviyyəsində
  - Metroloji parametrlər səviyyəsində
411. Verilmiş cavablarda standartın növlərinə aid olanı göstərin

- ✓ Nəzarət metodları üçün standartlar
- Beynəlxalq standartlar
- Qabaqlayan standartlar
- Regional standartlar
- Kompleks standartlar

412. Hansı cavaba əsasən standartın növlərini müəyyən etmək olar?

- ✓ Əsasverici standartlar
- Beynəlxalq standartlar
- Regional standartlar
- Qabaqlayan standartlar
- Kompleks standartlar

413. Standartın növlərinə aid olmayanı göstərin.

- Məhsul, xidmət üçün standartlar
- Nəzarət metodları üçün standartlar
- ✓ Kompleks standartlar
- Proseslər üçün standartlar
- Əsasverici standartlar

414. Hansı bənddə standartın növlərinə aid olan cavab verilmişdir?

- ✓ Proseslər üçün standartlar
- Beynəlxalq standartlar
- Regional standartlar
- Qabaqlayan standartlar
- Kompleks standartlar

415. Verilmiş cavabların hansına əsasən standartın növlərinə aid olanı tapmaq olar?

- Kompleks standartlar
- Beynəlxalq standartlar
- Regional standartlar
- Qabaqlayan standartlar
- ✓ Məhsul, xidmət üçün standartlar

416. Sahə standartları obyektlərinə aid olan hansıdır?

- Sahədə tətbiq olunan müxtəlif texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan uyğun texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan oxşar texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan eyni texnoloji proseslər
- ✓ Sahələrarası tətbiq olunan məmulatların dəqiqlik normaları

417. Verilmiş cavablardan hansı sahə standartları obyektlərinə aid deyildir?

- Sahədə tətbiq olunan uyğun texnoloji proseslər
- ✓ Elmi-texniki terminlər və işarələr
- Sahədə tətbiq olunan müxtəlif texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan eyni texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan oxşar texnoloji proseslər

418. Aşağıdakılardan hansı sahə standartları obyektlərinə aid deyildir?

- Sahədə tətbiq olunan oxşar texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan müxtəlif texnoloji proseslər
- Sahədə tətbiq olunan eyni texnoloji proseslər
- ✓ Ölçmə vasitələrinin, maşınların dövlət sınağı

- Sahədə tətbiq olunan uyğun texnoloji proseslər
419. Standartların layihələri əlaqədar təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı ilə müzakirə olunur və sonra müvafiq təşkilatların rəhbərlərinin qərarı, əmri və ya sərəncamı ilə təsdiq edilir. Bu, standartın işlənməsinin hansı mərhələsinə aiddir?
- ✓ 4-cü
  - 1-ci
  - 5-ci
  - 2-ci
  - 3-cü
420. Standartın layihəsi və standartın tətbiq edilməsi üzrə əsas tədbirlər planının layihəsi üçün rəylər hansı müddətdən gec olmayaraq işləyici təşkilata göndərməlidir?
- 3 ay
  - 15 gün
  - 1 ay
  - 1,5 ay
  - ✓ 2 ay
421. Əgər standartın layihəsinə ciddi iradlar edilərsə, onda işləyici təşkilat razılaşdırma müşavirəsi keçirməlidir. Bu, standartın işlənməsinin hansı mərhələsində edilir?
- 1-ci mərhələdə
  - 2-ci mərhələdə
  - ✓ 3-cü mərhələdə
  - 4-cü mərhələdə
  - 5-ci mərhələdə
422. Standartlarda dəyişiklik və onları ləğv etmək hüququ hansı təşkilata verilir?
- Standartlaşdırma üzrə müvafiq beynəlxalq təşkilata
  - Standartın layihəsini işləyən təşkilata
  - ✓ Standartı təsdiq edən təşkilata
  - Standartlaşdırma üzrə baş təşkilata
  - Nazirlər Kabinetinə
423. Azərbaycan Respublikasının dövlət standartları hansı dildə yazılmalıdır?
- Azərbaycan, rus və ingilis
  - Azərbaycan və türk
  - ✓ Azərbaycan
  - Azərbaycan və ingilis
  - Azərbaycan və rus
424. Məhsul üçün yaradılmış standartların təsir müddəti neçə ildən çox olmur?
- 10 ildən
  - 1 ildən
  - 3 ildən
  - 2 ildən
  - ✓ 5 ildən
425. Standartın vaxtında tətbiq edilməsini təmin edən tədbirlər planının layihəsi standartın işlənməsinin hansı mərhələsində tərtib edilir?
- 4-cü mərhələdə
  - 1-ci mərhələdə
  - 5-ci mərhələdə
  - ✓ 2-ci mərhələdə
  - 3-cü mərhələdə

426. Texniki tərəqqinin təsiri nəticəsində buraxılan məhsulun keyfiyyət göstəriciləri dəyişir. Odur ki, dövrü olaraq standartlara yenidən baxırlar. Bəzi hallarda standartın təsir müddəti yenidən uzadılır. Bu, hansı halda edilir?
- Maşınqayırmada standartın təsir müddəti 8 il olmuşdursa
  - Standartın əvvəlki təsir müddəti 3 il olmuşdursa
  - ✓ Standartda verilmiş göstəricilər müasir tələblərə tam uyğundursa
  - Standartda verilmiş proseslər tam həyata keçirilsə
  - Standartın əvvəlki təsir müddəti 5 il olmuşdursa
427. Muvafiq nazirliklər, idarələr, şirkətlər standartın tətbiqi üzrə tədbirlər planı təsdiq edirlər. Bu plan nə vaxt təsdiq olunur?
- Standartın işlənməsinin 2-ci mərhələsində
  - ✓ Standart təsdiq edildikdən sonra
  - Standartın işlənməsinin 5-ci mərhələsində
  - Standartın işlənməsinin 4-cü mərhələsində
  - Standartın işlənməsinin 3-cü mərhələsində
428. əgər standart yeni məhsulun mənimsənilməsinə tələb edirsə, onda standartın tətbiq olunması üçün əsas tədbirlər planının layihəsində aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutmaq olar?
- Lazımı texniki sənədlərin işlənilib hazırlanması
  - Texnoloji proseslərin, istehsalat sahələrinin, ayrı-ayrı iş rejimlərinin dəyişdirilməsi, istehsalat proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması (Cavabların hamısı düzdür)
  - Yeni binaların tikilməsi, istehsalat sahələrinin genişləndirilməsi, yeni sexlərin yaradılması
  - ✓ Müəssisələrin yeni növ avadanlıqla, cihazlarla, tərtibatlarla, alətlərlə təmin olunması, yaxud mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi
  - Yeni növ xammalın, yarımfabrikatların, materialların, komplektləşdirici hissələrin tətbiq olunması
429. Standartın işlənilib hazırlanmasının sonuncu mərhələsi hansıdır?
- Standartın hazırlanması üçün texniki tapşırığın işlənməsi
  - Standartın qeydiyyatı
  - Standartın layihəsinin təsdiqi
  - ✓ Standartın nəşr edilməsi və yayılması
  - Layihənin rəyə göndərilməsi
430. Standartın layihəsi rəy üçün hansı təşkilata göndərilir?
- Standartlaşdırma üzrə regional təşkilatlara
  - ✓ Texniki komitə üzvlərinə
  - Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq təşkilatlara
  - Standartlaşdırma üzrə regional institutlara
  - Standartlaşdırma üzrə beynəlxalq institutlara
431. Layihəçi təşkilat (TK) standartın layihəsini bir sıra sənədlərlə birlikdə təsdiq üçün göndərməlidir. Aşağıda göstərilən sənədlərdən hansı bu məqsəd üçün göndərilir?
- Standartın layihəsi üçün izahat vərəqi
  - Standartın layihəsi (son redaksiya) üç nüsxədə
  - İdarə rəhbərinin (TK sədrinin) imzası ilə məktub
  - ✓ Nəşriyyatda çap olunmuş standartın nüsxəsi
  - ETŞ (TK) iclasında standartın layihəsinin son redaksiyasına baxılması haqqında protokol
432. Standartda edilən dəyişikliklərin təsir müddəti nə qədər olur?
- 2 il
  - 3 il
  - ✓ Təsir müddəti müəyyən edilmir
  - 5 il
  - 4 il

433. Qüvvədə olan standartda edilən dəyişikliyin layihəsi bu dəyişikliyin qüvvəyə minməyi müddətə neçə ay qalmış təsdiq üçün Azərbaycan standartlarında göndərilə bilər?
- 10
  - 5
  - 3
  - 7
  - ✓ 9
434. Dövlət standartlarının yoxlanılması, yenidən baxılması, onlarda dəyişikliklər edilməsi və ləğv edilməsi qaydaları hansı standartla müəyyən edilir?
- ✓ AZS 1.2 – 96
  - AZS 1.5 – 96
  - AZS 1.3 – 96
  - AZS 1.0 – 96
  - AZS 1.6 – 96
435. Aşağıdakılardan hansı konkret həmcins məhsullar qrupunun standartlaşdırma aspektinə aid edilə bilməz?
- təsnifatlaşdırma, baş parametrlərə və ölçülərə tələblər
  - ✓ standart göstəriciləri
  - terminlər və təyinlər
  - şərti işarələr və ixtisarlar
  - məhsulun komplektliliyinə tələblər
436. Unifikasiya zamanı material və məmulatların texniki parametrləri elə dəyişir ki, onların .... hazırlanması mümkün olur.
- təkrar
  - fərdi
  - sistemləşmiş
  - kompleksləşmiş
  - ✓ mərkəzləşmiş
437. Aşağıdakılardan hansı normativ-texniki sənədlərin (NTS) tərkib hissəsi deyildir?
- texniki rəqlamentlər
  - ✓ standartlaşdırma aspekti
  - texniki-iqtisadi informasiya təsnifçiləri
  - standartlaşdırma üzrə qaydalar
  - standartlar
438. Cavablardan hansı konkret həmcins məhsullar qrupunun standartlaşdırma aspektinə aid edilə bilməz?
- təsnifatlaşdırma, baş parametrlərə və ölçülərə tələblər
  - ✓ standartlaşdırma üzrə qaydalar
  - terminlər və təyinlər
  - şərti işarələr və ixtisarlar
  - məhsulun komplektliliyinə tələblər
439. Aşağıdakılardan hansı konkret həmcins məhsullar qrupunun standartlaşdırma aspektinə aid edilə bilməz?
- terminlər və təyinlər
  - ✓ parametrik sıra
  - məhsulun komplektliliyinə tələblər
  - təsnifatlaşdırma, baş parametrlərə və ölçülərə tələblər
  - şərti işarələr və ixtisarlar
440. Konkret standartlaşdırma obyektini və standartlaşdırma aspektini dedikdə nə başa düşülür?

- √ standartların yayılma sahəsi
- standartın işlənmə sahəsi
- standartın istifadə sahəsi
- standartın tətbiq sahəsi
- standartta yenidən baxılması sahəsi

441. Standartların işlənilib hazırlanmasının sonuncu mərhələsi hansıdır?

- √ standartın nəşr edilməsi və yayılması
- layihənin rəyə görə göndərilməsi
- hamısı doğrudur
- standartın layihəsinin təsdiqi
- standartın texniki tapşırığın işlənməsi

442. Yoxlama nəticəsində standartda verilmiş göstəricilərin müasir tələblərə tam uyğunluğu müəyyən edilmişdirsə, onda bu cür standartların təsir müddəti nə qədər uzadılır?

- 6 il
- √ 5 il
- 3 il
- 4 il
- 2 il

443. Standartların işlənilib hazırlanmasının hansı mərhələsində standartın layihəsi standartlaşdırma üzrə plana və texniki tapşırığa uyğun olaraq işlənilib hazırlanır?

- 1-ci mərhələ
- 5-ci mərhələ
- 4-cü mərhələ
- 3-cü mərhələ
- √ 2-ci mərhələ

444. Standartların qüvvədə qalma müddətləri necə təsdiq edilir?

- təşkilati-metodik
- ümmtexniki
- qeyri-məhdud
- √ məhdud və ya qeyri məhdud
- məhdud

445. Məhsul üçün yaradılmış standartların təsir müddəti nə qədər olur?

- 5 ildən çox
- 9 il
- 3 il
- 7 il
- √ 5 ildən çox olmur

446. Azərbaycan Respublikası Dövlət Standart sistemi sahə standartlarının işlənilib hazırlanması, razılaşdırılması, təsdiq edilməsi və qeydiyyatı qaydaları hansı standart üzrə həyata keçirilir?

- AZS 1.4-96
- √ AZS 1.6-96
- AZS 1.5-96
- AZS 1.0 96
- AZS 1.3-96

447. Bütün kateqoriyalı standartların işlənilib hazırlanması üçün neçə mərhələ müəyyən edilir?

- √ 5
- 7
- 6
- 2
- 4

448. Standartlaşdırma üzrə aparılan işləri sürətləndirməsi və bu işlərə nəzarət etmək məqsədi ilə standartların işlənib hazırlanmasının vahid təşkilati sxemi hansı standartda nəzərdə tutulub?

- QOST 1-85
- QOST 1.6-85
- QOST 1.6-87
- √ QOST 1.5-96
- QOST 1-95

449. Bizim ölkədə standartların işlənib hazırlanması üçün neçə il vaxt tələb olunur?

- 2
- √ 1,5
- 3,5
- 2,5
- 3

450. Aşağıdakılardan hansı konkret həmcins məhsullar qrupunun standartlaşdırma aspektinə aid edilə bilməz?

- √ standartlaşdırma obyektləri
- məhsulun komplektliliyinə tələblər
- təsnifatlaşdırma, baş parametrlərə və ölçülərə tələblər
- şərti işarələr və ixtisarlar
- terminlər və təyinlər

451. Konkret həmcins məhsullar qrupunun standartlaşdırma aspektinə hansı cavab aid edilə bilməz?

- √ texniki və ümumtexniki standartların işlənib hazırlanması qaydaları
- məhsulun komplektliliyinə tələblər
- təsnifatlaşdırma, baş parametrlərə və ölçülərə tələblər
- şərti işarələr və ixtisarlar
- terminlər və təyinlər

452. əgər cədvəldə verilən bütün parametrlər eyni fiziki kəmiyyət vahidi ilə ifadə olunursa, onda bu vahidin işarəsi cədvəlin hansı yerində yazılır?

- √ Cədvəlin yuxarısında sağ tərəfdə
- Cədvəlin yuxarısında sol tərəfdə
- Cədvəlin birinci qrafasında
- Cədvəlin ikinci qrafasında
- Cədvəlin son qrafasında

453. Standartın müqəddiməsində göstərilən hansıdır?

- √ Beynəlxalq regional və ya başqa ölkənin Milli standartının Azərbaycan Respublikasının Milli standartı kimi tətbiq olunması barədə məlumatlar
- Standartın tətbiqindən alınan səmərə
- Standartın tələblərinə riayət olunması
- Standartın tətbiqinə nəzarət üsulları
- Standartın tətbiq olunma sahəsi

454. Aşağıdakılardan hansı standartın müqəddiməsində göstərilir?

- Standartın tətbiqindən alınan səmərə

- Standartın tələblərinə riayət olunması
- Standartın tətbiqinə nəzarət üsulları
- Standartın tətbiq olunma sahəsi
- √ Standartlaşdırma üzrə texniki komitə və ya layihəçi müəssisə və standartın təsdiq edilməsi haqqında məlumatlar

455. Aşağıdakılardan hansı standartın müqəddiməsində göstərilmişdir?

- Əvəzinə standart işlənib hazırlanmış normativ sənədlər barədə məlumatlar
- Standartın işlənib hazırlanması zamanı istifadə olunmuş ixtiralar haqqında məlumatlar
- Beynəlxalq regional və ya başqa ölkənin Milli standartının Azərbaycan Respublikasının Milli standartı kimi tətbiq olunması barədə məlumatlar
- Standartlaşdırma üzrə texniki komitə və ya layihəçi müəssisə və standartın təsdiq edilməsi haqqında məlumatlar
- √ Standartın tətbiq olunma sahəsi, ona nəzarət üsulları

456. AZS 1.5 – 96 standartına əsasən hər bir standart neçə struktur elementinə malik olmalıdır?

- 8
- 10
- 14
- √ 12
- 6

457. Aşağıdakı struktur elementlərindən hansılar standartlarda mütləq göstərilməlidir?

- Təriflər, işarələr və ixisarlar, əlavələr, bibliografik göstərişlər
- Tətbiq sahəsi, normativ istinadlar
- Giriş, mündəricat
- √ Titul vərəqi, müqəddimə, standartın adı, tələblər
- Normativ istinadlar, təriflər, tətbiq sahəsi, mündəricat

458. Standartın məzmunundan və xüsusiyyətlərindən asılı olaraq burada tələblər hansı şəkildə verilə bilər?

- Qrafiki material və cədvəl şəklində
- Ancaq mətn şəklində
- Ancaq cədvəl şəklində
- √ Mətn, cədvəl, qrafiki materiallar şəklində
- Mətn və şəklində

459. Aşağıdakılardan hansı standartın müqəddiməsində göstərilir?

- Standartın tətbiqindən alınan səmərə
- Standartın tətbiq olunma sahəsi
- √ Əvəzinə standart işlənib hazırlanmış normativ sənədlər barədə məlumatlar
- Standartın tətbiqinə nəzarət üsulları
- Standartın tələblərinə riayət olunması

460. Ümumi texniki şərtlərin standartının hansı bölməsində məhsulun markalanma yeri, markalanma üsulları (nəqşetmə, kimyəvi aşınma və s.), markalanmanın məzmunu müəyyənləşdirilir?

- Qəbul qaydaları
- Nəzarət metodları
- Təsnifləşdirmə, əsas parametrlər və ölçülər
- √ Ümumi texniki tələblər
- Təhlükəsizlik tələbləri

461. Standartın mətnində məcburi tələbləri şərh edən zaman hansı sözlərdən istifadə edilməlidir?

- Kifayət qədər olmalıdır
- İcazə verilə bilər, yerinə yetirilə bilər, yerinə yetirilməyə də bilər
- √ Zəruridir, olmalıdır, ancaq onda icazə verilir, icazə verilmir

- Ola bilər, olmaya da bilər
- Məsləhət bilinir, məsləhət görülmür

462. Kütlə cədvəlin hansı qrafasında yerləşdirilir?

- Cədvəlin birinci qrafasında
- Cədvəlin yuxarisında sol tərəfdə
- ✓ Cədvəlin axırıncı qrafasında
- Cədvəlin yuxarisında sağ tərəfdə
- Cədvəlin ikinci qrafasında

463. əgər cədvəlin qrafalarında rəqəmlər müxtəlif ölçü vahidlərində verilsə, onda bu ölçü vahidləri cədvəlin hansı hissəsində yazılır?

- Cədvəlin yuxarisında sol tərəfdə
- ✓ Cədvəlin hər qrafasının başlığında
- Cədvəlin ikinci qrafasında
- Cədvəlin son qrafasında
- Cədvəlin yuxarisında sağ tərəfdə

464. İdentifikatlaşdırmaya hansı metodları aid etmək olar?

- Ştrixli kodlar metodu
- Təsviri metodu
- ✓ İstinad metodu
- İnformasiyanın hesablanması metodu
- İerarxiya metodu

465. Aşağıdakılardan hansı identifikatlaşdırma metodlarına aiddir?

- ✓ Təsnifat metodu
- Təsviri metodu
- İerarxiya metodu
- Ştrixli kodlar metodu
- İnformasiyanın hesablanması metodu

466. İdentifikatlaşdırmaya hansı metodları aid etmək olar?

- ✓ Şərti işarələr metodu
- Təsviri metodu
- İerarxiya metodu
- Ştrixli kodlar metodu
- İnformasiyanın hesablanması metodu

467. Verilmiş cavablardan hansında identifikatlaşdırma metodlarına aid olan metoddan bəhs olunur?

- İerarxiya metodu
- Təsviri metodu
- ✓ Unikal adlar metodu
- İnformasiyanın hesablanması metodu
- Ştrixli kodlar metodu

468. Aşağıdakılardan hansı identifikatlaşdırma metodlarına aıl deyildir?

- Şərti işarələr metodu
- ✓ İnformasiyanın hesablanması metodu
- İstinad metodu
- Təsnifat metodu
- Unikal adlar metodu

469. Obyektlərin identifikatlaşdırılmasının ən çox istifadə edilən metodu neçədir?

- 6
- √ 7
- 3
- 4
- 5

470. Obyektə unikallıq verən ad, nömrə, nişan, şərti işarə, əlamət necə adlanır?

- Obyektin pasport məlumatları
- Obyektin tipi
- Obyektin katalizatoru
- Ümumi xassə
- √ İdentifikator

471. İdentifikatlaşdırma nədir?

- Obyektlərin eyniləşdirilməsidir
- Obyektlərin istehsalı zamanı onlarda istifadə edilmiş tərkib hissələrinə
- Obyektin unifikasiya olunmuş elementlərdən hazırlanması, onun
- √ Obyektə onu digər obyektlərdən birmənalı surətdə fərqləndirən unikal
- Bir neçə obyektə və ya obyektlər çoxluğuna unikal işarənin verilməsidir

472. Şərti işarə dedikdə nə başa düşülür?

- Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən və onun istifadə üçün yararlılığını öyrənən sınaq metodlarının dəsti
- Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən xüsusi əlamətlərin və qaydaların dəsti
- Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən detalların və tərkib hissələrinin müəyyən ardıcılıqla və qanunauyğunluqla düzülmiş sırası
- √ Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən hərflər, rəqəmlər və digər işarələrin müəyyən qaydalar üzrə tərtib edilmiş dəsti
- Obyektin identifikatlaşdırılmasını təmin edən, onun sınağı zamanı istifadə olunan müəyyən qayda və tövsiyələrin yığılı

473. Seriyalı sıra üsulu identifikatlaşdırmanın hansı metoduna aiddir?

- Unikal adlar metodu
- Təsviri metod
- Təsnifat metodu
- √ Rəqəmlər nömrələr metodu
- Şərti işarələr metodu

474. Hazırda praktikada nömrəli identifikatlaşdırmanın neçə əsas üsulu tətbiq olunur?

- √ 2
- 6
- 5
- 4
- 3

475. Şərti işarələrin qurulmasının bu üsulu digər iki üsulun müsbət cəhətlərini özündə birləşdirir və informasiyanın yadda saxlanmasını yaxşılaşdırır, onun kompüter emalının mümkünlüyünü təmin edir. Bu, hansı üsuldür?

- Təsnifat üsulu
- Seriyalı-sıra üsulu
- Sıra üsulu
- √ Mnemotəsnifatmetodu
- Mnemonik üsul

476. Həll olunmalı məsələ üçün həmcins obyektlər qruplarının identifikatlaşdırılması zərurəti yarandıqda identifikatlaşdırmanın hansı metodundan istifadə edilir?

- Unikal adlar metodundan

- İstinad metodundan
  - √ Təsnifat metodundan
  - Şərti işarələr metodundan
  - Rəqəmli nömrələr metodundan
477. Şərti işarələrin qurulmasının bu üsulu o halda istifadə olunur ki, alınmış informasiya kompüter sistemlərində işlənir (emal edilir). Bunun əsasında məlumatların və konstruktor sənədlərinin vahid təsnifat sistemi qurulmuşdur. Bu, hansı üsuldur?
- Sıra üsulu
  - Seriyalı-sıra üsulu
  - √ Təsnifat üsulu
  - Mnemonik üsul
  - Mnemotəsnifatmetodu
478. Obyekt-ad soz birləşməsinin istifadəsi identifikatlaşdırmanın məcburi şərtidir. Bu, identifikatlaşdırmanın hansı metoduna aiddir?
- √ Unikal adlar metodu
  - Təsnifat metodu
  - Şərti işarələr metodu
  - Rəqəmli nömrələr metodu
  - İstinad metodu
479. İdentifikatlaşdırmanın əsas metodlarından biri olan şərti işarələrin ən çox istifadə olunan neçə üsulu mövcuddur?
- 2
  - 4
  - √ 3
  - 6
  - 5
480. İdentifikatlaşdırmanın bu metodu obyektlərin sistemləşdirilməsini təmin etdiyi üçün bir çox fəaliyyət sahələrində geniş istifadə olunur. Bu metod idarəetmə sistemlərində informasiyanın emalı zamanı daha səmərəlidir. Bu hansı metoddur?
- İstinad metodu
  - √ Təsnifat metodu
  - Rəqəmli nömrələr metodu
  - Şərti işarələr metodu
  - Unikal adlar metodu
481. TSVS sistemi hansı məqsədlə yaradılmışdır?
- texnoloji sənədlərin sistemləşdirilməsini təmin etmək
  - texnoloji sənədlərin tipləşdirilməsini təmin etmək
  - texnoloji sənədlərin simplifikatlaşdırılmasını təmin etmək
  - √ texnoloji sənədlərin unifikasiyasını təmin etmək
  - texnoloji sənədlərin sinifləşdirilməsini təmin etmək
482. TSVS sistemi ölkədə nə vaxtdan tətbiq olunmağa başlamışdır?
- 1955
  - 1995
  - 1985
  - √ 1975
  - 1965
483. Hansı prinsip üzrə TSVS standartlarının işarələnməsi aparılır?
- √ Tipləşmə
  - Ümumiləşdirmə
  - İdentifikatlaşdırma

- Kodlaşdırma
  - Təsnifatlaşma
484. İşçi sənədlərin işlənilib hazırlanması üçün ilkin materialları və son texniki həlləri özündə birləşdirən konstruktör sənədlərinin məcmusu necə adlanır?
- Layihə
  - √ Texniki layihə
  - Eskiz layihəsi
  - Texniki təklif
  - İşçi sənəd
485. Bu sistemlərdən hansı konstruktörlərin əmək məhsuldarlığını xeyli yüksəltməyə imkan verir?
- TSVS
  - İTHVS
  - AİS
  - [yeni cavab]
  - √ ALS
  - KSVS
486. TSVS – də ifadə edilmiş qaydaları və müddəaları aşağıda verilənlərdən hansına aid etmək olmaz?
- Texniki məlumatları
  - Elmi məlumatları
  - √ Konstruktör – texnoloji məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - Elmi – texniki məlumatları
  - Tədris ədəbiyyatı
487. Aşağıda göstərilən standartlardan hansı konstruktör sənədlərinə nəzarət qaydalarını müəyyən edir?
- √ ГОСТ 2.111 – 95
  - ГОСТ 2.115 – 95
  - ГОСТ 2.114 – 95
  - ГОСТ 2.113 – 95
  - ГОСТ 2.112 – 95
488. TSVS – də ifadə edilmiş qaydaları və müddəaları aşağıda verilənlərdən hansına aid etmək olmaz?
- √ Çertyoj – qrafiki məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
  - Elmi məlumatları
  - Texniki məlumatları
  - Tədris ədəbiyyatı
  - Elmi – texniki məlumatları
489. Məhsulun texniki səviyyəsi və keyfiyyət kartası üzrə olan dövlətlərarası standart KSVS kompleksinə daxil edilmişdir və xalq təsərrüfatı üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu standart hansıdır?
- √ ГОСТ 2.116 – 95
  - ГОСТ 2.117 – 95
  - ГОСТ 2.115 – 95
  - ГОСТ 2.114 – 95
  - ГОСТ 2.113 – 95
490. Perfokartlarda və perfolentlərdə yerinə yetirilən konstruktör sənədlərinin tərtib edilməsi və tədavülü qaydalarını müəyyənləşdirən dövlət standartları ilk dəfə olaraq neçənci ildə yaradılmışdır?
- 1950
  - 1990
  - √ 1980

- 1970
- 1960

491. Hansı prinsip üzrə TSVS standartlarının işarələnməsi aparıla bilməz?

- Ümumiləşdirmə
- ✓ Sinifləşmə
- Təsnifatlaşma
- Kodlaşdırma
- İdentifikatlaşdırma

492. TSVS – də ifadə edilmiş qaydaları və müddəaları aşağıda verilənlərdən hansına aid etmək olmaz?

- Texniki məlumatları
- Elmi – texniki məlumatları
- ✓ Texniki – texnoloji məlumatlar və tədris ədəbiyyatı
- Tədris ədəbiyyatı
- Elmi məlumatları

493. TSVS standartlarının işarələnməsi hansı prinsip üzrə aparıla bilməz?

- Ümumiləşdirmə
- ✓ Qruplaşma
- Təsnifatlaşma
- Kodlaşdırma
- İdentifikatlaşdırma

494. Aşağıda verilənlər arasından məmulatın quruluşu, iş prinsipi, parametrləri, qabarit ölçüləri haqqında təsəvvür yaradan və prinsiplial konstruktor həllini özündə cəmləşdirən konstruktor sənədlərinin məcmusu necə adlana bilməz?

- Eskiz layihəsi
- ✓ Texniki layihə
- Çertyoj
- Cədvəl
- Texniki xəritə

495. TSVS standartlarında müəyyən edilmiş sənədlərin işlənilib hazırlanması və tərtibatı üzrə qaydalar və müddəalar texnoloji sənədlərin hansı növlərinə aiddir?

- ✓ Bütün növlərinə
- Bir çox növlərinə
- Müəyyən növlərinə
- Müxtəlif növlərinə
- Ayrı – ayrı növlərinə

496. Texnoloji sənədlərin işlənilib hazırlanması, tərtib edilməsi və tədavülü qaydalarını müəyyən edən dövlət standartları kompleksi necə adlanır?

- ✓ TSVS
- KSVS
- İTHVS
- AİS
- ALS

497. Məmulatların və texniki sənədlərin işarələnməsinin strukturu aşağıdakı standartlardan hansı ilə müəyyən edilir?

- ГОСТ 2. 204 – 80
- ✓ ГОСТ 2. 201 – 80
- ГОСТ 2. 203 – 80
- ГОСТ 2. 202 – 80

- ГОСТ 2. 200 – 80

498. Aşağıda verilənlər arasından məmulatın quruluşu, iş prinsipi, parametrləri, qabarit ölçüləri haqqında təsəvvür yaradan və prinsipial konstruktör həllini özündə cəmləşdirən konstruktör sənədlərinin məcmusu necə adlana bilməz?

- Çertyoj
- Cədvəl
- Texniki xəritə
- ✓ Layihə
- Eskiz layihəsi

499. Aşağıda qeyd olunan standartlar perfolentlərdə və perfokartlarda yerinə yetirilən konstruktör sənədlərinin tərtib edilməsi və tədavülü qaydalarını müəyyənləşdirir. Bu standartlar hansılardır?

- ГОСТ 2. 006 – 83, ГОСТ 2. 034 -83, ГОСТ 2. 037 – 83
- ГОСТ 2. 007 – 83 , ГОСТ 2. 035 – 83 , ГОСТ 2. 037 – 83
- ГОСТ 2.004 – 83, ГОСТ 2. 032 – 83, ГОСТ 2. 035 – 83
- ✓ ГОСТ 2. 003 – 83, ГОСТ 2.031 – 83, ГОСТ 2. 034 – 83
- ГОСТ 2.005 – 83, ГОСТ 2. 033 – 83, ГОСТ 2. 036 – 83

500. TSVS – də ifadə edilmiş qaydaları və müddəaları aşağıda verilənlərdən hansına aid etmək olmaz?

- Tədris ədəbiyyatı
- Elmi – texniki məlumatları
- Texniki məlumatları
- Elmi məlumatları
- ✓ Texniki – iqtisadi məlumatlar və tədris ədəbiyyatı